

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНИ

Влада – Радамі!

Голос України

Цього тижня

У Верховній Раді відбувся день уряду. Засідання парламенту було присвячено розгляді стану справ в інформаційному просторі України.

Відбулося візне засідання в Чорнобилі Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи.

Проведено засідання ради регіону, у якому взяли участь Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко і Президент України Леонід Кучма.

№ 27 (2029) ♦ Субота, 13 лютого 1999 року ♦ Ціна договірної

«Вмочай
перо
у правду»

СІМ'Я

7-10

Севастополь –
українське
місто

ПОЛІТИКА

3,6

Клин –
у договір

ДОШКА ПОШАНИ

4

1529 року у Великому князівстві Литовському прийнято звід законів, писаних давньоукраїнською мовою

215 років від дня народження поета Миколи Гнедича

125 років від дня народження хіміка Лева Писаржевського

1892 року народилася співачка Марія Литвиненко-Вольгемут

1921 року народився поет Володимир Вільний

13.02

Від злагоди гілок влади – до злагоди в суспільстві

— Соціально-економічна ситуація надто складна і потребує взаємодії не тільки всіх гілок влади, а й органів державної влади та місцевого самоврядування, — підкреслив Президент України Леонід Кучма 11 лютого на засіданні ради регіонів. Він закликав припинити виснажливу боротьбу за першість у державі. На його думку, відповідь на це дає Конституція України.

З цим висновком повністю погодився у своєму виступі Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко, який вважає, що люди чекають насамперед злагоди у діях і гілок влади, і органів місцевого самоврядування, і в особистих стосунках керівників різних рівнів для того, щоб подолати затяжну економічну кризу.

(Закінчення на 2-й стор.).

У номер

Плюралізм НАТО не залякати

Цього тижня в Україні перебувала делегація Політкомітету НАТО, у складі якої були представники від кожної країни — члена альянсу і від трьох держав Східної Європи, які стануть повноправними «натовцями» вже у квітні — на вашингтонській зустрічі у верхах. Власне, підготовка до цього історичного саміту й була метою приїзду до нашої країни гостей.

Відбулася низка зустрічей з офіційними особами України, зацікавленими у співробітництві з Північноатлантичним блоком. Але, мабуть, найцікавішою й найгострішою стала дискусія у стінах Верховної Ради України.

(Закінчення на 4-й стор.).

Дорога в них така

18 лютого стартує 4-та Українська антарктична експедиція. За час її роботи на станції «Академік Вернадський» планується розпочати оновлення апаратуного комплексу станції: створення комп'ютерної мережі, заміну частини обладнання.

Стихія

Біла, та не пухнаста

З 10 лютого над Закарпаттям ідуть сніги. У низинних районах покрив сягає 30, а в горах — 200 см. Припинено рух транспорту на Ужському, Латиському, Яблунецькому та Торунському перевалах. Обмежено його на дорогах Воловецького та Міжгірського районів. Щоб забезпечити рух на залізниці, працюють снігоочисні поїзди. У роботах залучено близько 700 військових.

Активізувалися снігові лавини. У селі Колошаві Міжгірського району записано будинок, у якому залишилася його господарка. Для звільнення його з-під завалу залучено 200 місцевих жителів. Під тягарем снігу осіли дві хати в селі Нижні Ремети Берегівського району.

У Виноградіві підтоплено 5 вулиць. Під водою опинилася автодорога Іршава—Мукачеве в селі Кам'янському. Наліпання мокрого снігу призвело до знеурядування понад 130 населених пунктів.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Сльози Святого Валентина

Життя сповнене збів. Ось, наприклад, завтра — День святого Валентина, свято закоханих. А післязавтра — спливає 10 років відтоді, як молоді гарні хлопці, котрі виконували свій «інтернаціональний обов'язок» в Афганістані, отримали можливість повернутися додому, до своїх матерів і наречених. А може, це не зовсім випадковість? Адже, як то кажуть, «тільки любов нас порятує»...

Коли так званий обмежений контингент тодішніх радянських військ поетапно залишав Республіку Афганістан, багато воїнів виявляли бажання на кілька місяців відкласти жаданий «дембель». Щоб не присилали навзаємінім молодих та необстріляних новобранців, які через недосвідченість мали набагато більше «шансів» загинути.

(Закінчення на 12-й стор.).

Замість Юрія Дубініна поспом РФ в Україні, можливо, стане Іван Побоїмов

У номер

УКРАЇНА ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ ПОСТАНОВА

м. Київ
10 лютого 1999 року № 9
Про визначення кандидата у народні депутати України Кириченка П. М. із зареєстрованого списку кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Громада»

Відповідно до частини першої статті 26 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія постановляє:

Вилучити кандидата у народні депутати України Кириченка Петра Миколайовича із зареєстрованого списку кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Громада» на підставі поданої ним письмової заяви.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

УКРАЇНА ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ ПОСТАНОВА

м. Київ
10 лютого 1999 року № 10

Про визнання обраним та реституції Гайдацького Леоніда Миколайовича народним депутатом України у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

Верховна Рада України 2 лютого 1999 року у зв'язку зі смертю припинила достроково повноваження народного депутата України Мертвяка Юрія Степановича, обраного в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Громада».

Відповідно до частини першої статті 49 та статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України», пункту 18 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» та за результатами виборів народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, які відбулися 29 березня 1998 року, Центральна виборча комісія постановляє:

1. Визнати обраним та зареєструвати Гайдацького Леоніда Миколайовича, 1961 року народження, директора товариства з обмеженою відповідальністю «Приватпромсервіс», члена політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Громада», проживає в м. Дніпропетровську, народним депутатом України у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Громада», якого включено до списку цієї політичної партії під № 25.

2. Опублікувати цю постанову в газеті «Голос України» та оприлюднити в засобах масової інформації Дніпропетровської області.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

Фотофакт Київ

Воїни-інтернаціоналісти Луговий Сергій, Кришталіш Ігор, Степанов Михайло біля пам'ятника нашим співвітчизникам, які загинули в Афганістані.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Від злагоді гілок влади — до злагоді у суспільстві

(Початок на 1-й стор.)

На думку Олександра Ткаченка, нинішній рік, можливо, — найскладніший у новітній історії Української держави. А тому треба зробити все, щоб провести демократичним шляхом вибори Президента. Водночас Голова Верховної Ради переконаний: необхідна програма економічного розвитку держави, яка не залежала б від зміни складу народних депутатів, ані від зміни глави держави чи уряду.

Олександр Ткаченко наголосив: вищий законодавчий орган робить усе, щоб узгодити діяльність гілок влади. Він, зокрема, зупинився на тому, що зроблено Верховною Радою для досягнення спільної мети. Однак Голова парламенту переконаний, що на місцях це теж повинні розуміти і діяти злагоджено. Бо зусиль лише керівників держави замало. Потрібна підтримка в регіонах.

Голова Верховної Ради у своєму виступі навів конкретні приклади — і позитивні, і негативні — взаємодії голів обласних рад і облдержадміністрацій. Зокрема, він високо оцінив співпрацю керівників Волинської області. Водночас Олександр Ткаченко звернувся до того, що ініціатори проведення референдуму про зняття депутатської недоторканості образили цим народ, оскільки він обрав нинішній склад Верховної Ради. Натомість ця ініціатива зв'язана, на думку Голови ВР, з хоррою справою — пролонгувати на 5 років право глави держави видавати укази з економічних питань, не врегульованих законодавством.

Розмова на раді регіонів

була спрямована насамперед на розв'язання проблеми взаємодії центральних і місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування щодо стабілізації соціально-економічної та суспільно-політичної ситуації в Україні. Бо, як підкреслив Леонід Кучма у заключному слові, «час довіри до нас закінчився».

Що це справді так, підтвердив своїм виступом міністр фінансів України Ігор Митков: зобов'язаність з виплат пенсій та грошової допомоги пенсіонерам на 1 лютого становила понад 2,2 мільярда гривень. В окремих областях збільшилася тривалість зобов'язаності від 4 до 6 місяців.

Міністр фінансів у своєму виступі звернувся увагу також на виконання показників державного, місцевого та зведеного бюджетів. Він розповів про заходи міністерства з погіршення зобов'язаності з зарплати та пенсій. А вже указ Президента вимагає віддати ці борги до кінця першого півріччя поточного року.

Учасники ради регіонів у своїх виступах внесли ряд конкретних пропозицій із розв'язання соціально-економічних проблем та вдосконалення взаємодії державної влади та місцевого самоврядування. Зокрема, президент Асоціації міст України Володимир Олійник вважає за потрібне створити конгрес місцевих самоврядувань, який діє у багатьох країнах світу. На його думку, це дасть змогу чіткіше і послідовніше реалізовувати стратегію розвитку держави.

Чимало сучасних думок пролунали і у виступах міського голови Донецька Володимира Рибка, президента Асоціації сільських і селищних рад Віктора Слиша, го-

лови Харківської обласної ради, президента Асоціації місцевих і регіональних влад України Володимира Тяглі, інших учасників засідання ради регіонів.

Було прийнято рішення про введення до складу ради регіонів голів обласних рад, президента Асоціації міст України Володимира Олійника та президента Асоціації сільських і селищних рад Віктора Слиша.

Співголовою ради регіонів став Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко.

Ці рішення, на думку Леоніда Кучми, сприятимуть співпраці усіх гілок влади та органів місцевого самоврядування. Президент України вважає також, що рішення ради регіонів повинні бути повсякчас у полі зору органів влади, а рада таким чином стає прообразом верхньої палати парламенту. Голова держави висловив побажання «плута перти спільно, щоб борозна була глибокою і не кривою».

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Угоди потрібно ратифікувати Із заяви фракції Партії зелених України

14 лютого 1999 року закінчується строк ратифікації Україною «Угоди про грант Всесвітнього екологічного траст-фонду» (проект вилучення речовин, що руйнують озоновий шар).

У разі, якщо до 14 лютого угоду не буде ратифікована, Україна не лише втратить допомогу від Міжнародного банку реконструкції та розвитку в розмірі \$22 млн. для переобладнання підприємств з виробництва техніки, що використовує озоноруйнівні речовини, а й станеся ціла низка інших небезпечних явищ. Припинить роботу сотні підприємств, що використовують ОРР; втратить робочі місця майже 20 тисяч осіб; український ринок холодохлідиликів та аерозолів монополізуватимуть іноземні виробники і т. д.

Фракція Партії зелених України звертається до всіх здорових сил у Верховній Раді та поза нею з проханням посприяти розв'язанню цього безумовно важливого питання та ратифікувати угоду з Міжнародним банком реконструкції та розвитку.

Пігулка — як патрон у бою...

Ці люди, згуртувавшись, назвали себе просто «Афганцями Чорнобиль». Війна на Дніпо до цього часу не припиняється. А пігулка того же і найважча криза, в якій треба не лише висидіти, а й доломати сили, хто жити хоче, та не може... Мій співбесідник — голова правління Всеукраїнської асоціації «Афганці Чорнобиль» офіцер запасу Олександр Тимченко та його заступник полковник запасу Олександр Рибка. Перший з грудня 1979-го — в Афганістані, а з серпня 1986-го — в Чорнобиль. Другий як старший товариш разів розмовляв зі смертю, виконавши спеціальну та гарячу роботу, з травня 1986-го — ліквідатор на ЧАЕС.

Олександр Тимченко: «Спочатку наші «афганці», які працювали після аварії на ЧАЕС та будували Славутин, об'єдналися в клуб «Шурави». Але час показав, що цього мало для відстоювання наших прав, а тим паче для захисту сімей тих наших братів, котрим не судилося вийти. Тому у грудні 1989-го в Чорнобиль провели установчу конференцію Славутинської асоціації «Афганці Чорнобиль», в яку об'єдналися ветерани війни в Афганістані, учасники бойових дій в інших локальних конфліктах, котрі пройшли через Чорнобиль. А вже у серпні 1996-го створили Всеукраїнську асоціацію».

Невже вам мало було одного лікаря в Югославії, Анголі, В'єтнамі чи Афганістані, що рвалися ще й у Чорнобиль? Олександр Рибка: «Рвалися — не рвалися, але за спина інших ховалися не звикли. І нас чимало. До асоціації увійшли «афганці-чорнобильці» з Києва, Славутин, Криму та ще 19 областей України. В відомих людей до асоціації увійшли колишній «чор-

сім'ї сина поета Василя Стуса у Києві, передали лікарням три тисячі упаковок препарату «Аленел Форте»».

— Моральні принципи та патріотичний дух асоціації не зляються декому нині старомодними?

Олександр Рибка: Асоціація заснувала благодійний фонд — Агенцію гуманітарних та культурних зв'язків «Сівері» на чолі з відомим в Україні кобзарем-лірником, полковником Чигиринського козацького полку Василем Нечепю. Членами фонду є володар єдиної в Україні «Золотої ліри» — спеціального призу всесвітньої конференції акордеоністів, лауреат міжнародних конкурсів Ігор Завальський, поет і композитор Олександр Балева, лауреат всесоюзних конкурсів солдатських пісень вокально-інструментальної група «Пам'ять» з Кузнецовська на Рівненщині, низка відомих художників, скульпторів. Лише одна група «Пам'ять» дала близько 400 благодійних концертів.

За сприяння асоціації і фонду в Запоріжжі проведено Всеукраїнський фестиваль козацьких бойових мистецтв, опікуємося славутицьким дитячим футбольним клубом «Каскад», де тренуються майже 200 хлоп'ят».

— Коли у якогось іншого громадського об'єднання одна «професійна» дата, то у вас кілька: афганські, чорнобильські... Олександр Тимченко: «Ці «мітки» у наших біографіях особливі, тому й готуємося до кожної. Зараз проводимо всеукраїнську акцію «Україна пам'ятає» — до річниці виведення військ з Афганістану. У багатьох містах України відбуваються благодійні концерти «Мая честь». Реалізуємо в кінці лютого мистецтвський проєкт «Художники — ветеранам війни». За підтримки Комітету ветеранів війни та воєнних конфліктів в інших державах при КМ приймаємо делегацію російських побратимів. Заплановано проведення й інших заходів».

Записав
Анатолій БЕНЬ.

Фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття народному депутату України Лісоросському Олексію Івановичу з приводу смерті його батька — Івана Павловича.

Колектив відділу з питань звернень громадян Секретаріату Верховної Ради України висловлює глибоке співчуття заступникові завідувача відділу Кочерзі О. Б. у зв'язку з тяжкою втратою — смертю матері — Ганни Костівни.

Анатолій КІНАХ: «Ми пропонуємо заходи, спрямовані на консолідацію суспільства»

16 лютого відбу-
ється надзвичайний
7-й з'їзд Українського
союзу промисловців і
підприємців. Чим обумо-
влено його позачер-
говий характер? З
цього й розпочалася
наша розмова з голо-
вою Комітету Вер-
ховної Ради з питань
промислової політики,
президентом УСПП
Анатолієм КІНАХОМ.

— Передусім загос-
трянням соціально-економічної кризи,
— сказав Анатолій Кирилович. — За-
тяжна невизначеність в економіці не
дає українському товаровиробникові
піднятися, стати конкурентоспромож-
ним. Необхідність ефективних заходів
для виходу з кризи виконавча влада ус-
відомила, проте дієздатність в напрямі
посилення фінансово-сировинного
тиску на економіку.

І в цьому ми переконуємося, на
жаль, майже щодня. Так, указ Прези-
дента України від 18 грудня минулого
року про оподаткування прибутку під-
приємств запропонував включати до
валових витрат суми заробітної плати
лише в разі їх фактичної виплати пра-
цівникам підприємств, а також запро-
вадити норму ненарахування аморти-
зації на основні фонди, якщо їх протя-
гом 12 місяців не експлуатують. Цілком
сміливо, що ці заходи призвели б до
ще більшого «вимивання» обіго-
вих коштів підприємств, до ще більшої
заборгованості у зарплаті. Ще один
президентський указ від 21 грудня ми-
нулого року щодо ПДВ передбачає: у
разі продажу товарів і послуг за ціна-
ми, що менші за ціни їх придбання,
вважати базою оподаткування ціни їх
придбання. Це пряме обмеження прав
суб'єктів господарювання самостійно
висті господарську діяльність. Верхов-
на Рада в останній день перед набрання
указами чинності відхилила ці за-
конопроекти.

Постанова уряду від 18 грудня мину-
лого року «Про затвердження порядку
застосування непрямих методів визна-
чення обсягів операцій, що їх обклада-
ють податком на додану вартість» пе-
ретворює фінансово-сировинний тиск на

державну систему. УСПП,
Спілка правників України запро-
понували урядові привести у
відповідність із законодав-
ством вказану постанову, що є
зразком грубого ігнорування
не тільки Конституції України,
елементарних економічних за-
конів, а й основи прав людини
— презумпції невинності. Реакції
з боку уряду не надій-
шло, тому УСПП націлав від-
повідні матеріали щодо ви-
значення цієї постанови невід-
носно до Вишого арбітражного
суду.

На жаль, останнім часом
поширилися явища під назвою
«приватизація менеджменту». Йдеться
про рішення уряду без оголошення
конкурсів, жорстких зобов'язань передачі в
управління комерційним структурам
державні пакети акцій стратегічно ва-
жливих підприємств металургійного
комплексу, енергетики, хімії. УСПП вважає
це неприпустимим, таким, що завдає
вельми великої шкоди економічній безпеці
держави.

Мабуть, цими прикладами я переко-
нав вас у тому, що таке фінансово-сиро-
винний тиск на економіку і до чого він
може призвести. Промисловці та підпри-
ємці мають намір протистояти цьому,
для чого й збираються на надзвичайний
з'їзд.

Нарешті, ми ще раз хочемо заявити,
що економіка, сучасний ринок не по-
винні стати полем для різноманітних
політичних групувань та амбіційних ігор.

— Спокійний тишецький переворот
у ділах нашого уряду. З кожним роком
збільшується тягар боргів перед міжна-
родними фінансовими організаціями, а
тим часом інвестиційний клімат в Україні
погіршується. Воно-то добре позначи-
ти, коли знеш, що віддаватимуть борги інші.
Але чи довго може так тривати?

— Співпраця, економічна інтеграція
— одна з основ функціонування еко-
номіки. І наша не є винятком. Нам необ-
хідна співпраця з такими організаціями,
як МВФ, Світовий банк, ЄБРР та ін-
шими. Важливо, щоб параметри спів-
праці були адекватні національним прі-
оритетам, спиралася на ефективні со-
ціальні економічні реформи. Треба розу-
міти, що співпраця з тим самим МВФ
має в Україні більше знакових характер.
Вона дає змогу своєрідного перепочи-
нку для створення сприятливого інвести-

ційного клімату, успішної підприєм-
ницької діяльності. За нас наші проблеми
ніхто не розв'язав. Якщо ми й далі
брайтимо кредити для того, щоб відла-
мати попередні, будувати піраміди
ОВДП і не думати про ефективність
економіки, боргова яма перетвориться
на провалля.

Вдумаймося в абсурдність того, що
відбувається, оцінімо глибину зливова-
ності матеріальної економіки та фінан-
сової системи в країні. Влітку 1998 року
Міністерство фінансів за інфляції менш
як один відсоток на місяць розмишувало
короткотермівові, тримісячні ОВДП з
дохідністю 60—70 відсотків річних! При
чому значну частину коштів початко-
вої емісії НБУ спрямовували на при-
дбання ОВДП для фінансування дефіциту
бюджету, що ще більше знизило
можливості кредитування.

І все-таки ще раз хочу наголосити:
потрібно розширювати співпрацю.
Тільки не шляхом поглиблення борго-
вим, а шляхом структурних реформ і
підвищення конкурентоспроможності
та ефективності національної еко-
номіки. Не випадково Верховна Рада планує
розглянути меморандум МВФ—уряд.
Буде докладно проаналізовано досвід
співпраці, внесено певні корективи.

— Реструктуризація базових галузей
також далеко не найкраща. По суті, ми
стоїмо на місті. Чи є світло в кінці тунелю?

— Справді, для проведення ефектив-
ної реструктуризації необхідні компа-
лексні довгострокові заходи, пов'язані
з покращенням грошово-кредитного
політикою. Нині ми спостерігаємо пере-
керувану, безсистемну зміну пропори-
цій, що, на жаль, не відповідає нашим
можливостям та інтересам. Значно
зростає частка матеріальної та енер-
гоємної продукції — з 33,4 відсотка в
1990 році до 59,6 відсотка в 1998 році.
Водночас знижується частка машино-
будівної, легкої і харчової промисло-
вості — від двох до шести разів. Усе це
серйозно порушує основні параметри
економічної та енергетичної безпеки
України.

— Чи не могли б ви викласти антикри-
зові заходи, що їх пропонувано затвер-
дити на з'їзді?

— По-перше, це зниження фінансо-
во-сировинного тиску в податковій політи-
ці. Завдання першочергової важливості
сьогодні — припинити практику без-
системної, хаотичної зміни податкового
законодавства. Відомо, що тільки за

Конструктивний, цивілізований,
рівноправний і зацікавлений
діалог влади з промисловцями
та підприємцями

1997—1998 роки внесено близько 200
мільярдів і доповнено до закону про ПДВ. І
результат шкільно протилежний: затраче-
ним зусиллям, недовідою у бюджетних
платіжах протомі минулого року
збільшилася з 2,3 мільярда гривень до
11 мільярдів.

По-друге, це розв'язання проблеми
платіжної кризи. На початок 1999 року
кредиторська заборгованість між під-
приємцями становила 102 мільярди
гривень, дебіторська — 135 мільярдів.
УСПП розробив пакет заходів з подолання
платіжної кризи і надіслав їх урядові.

По-третє, подолання численних
бар'єрів дозвільної системи. Ми напо-
ляємо на тому, що в Україні треба істо-
тно спростити систему ліцензування,
оформлення експортно-імпорتنних опе-
рацій, отримання різних сертифікатів
тощо. Назріли істотні зміни у валютно-
курсовій політиці. Валютний ринок має
бути лібералізовано з урахуванням інте-
ресів експортерів. Підприємці, які пра-
цюють у цій сфері, мають отримати
доступ до валюти.

Нарешті, це заходи, спрямовані на
ефективність приватизації. На наш по-
гляд, цей процес має бути шкільно про-
зорим, а кошти, отримані від грошової
приватизації, слід спрямовувати не на
споживання, а в структурні реформи,
інвестиційні програми, на підтримку
малого та середнього бізнесу. Реаль-
ність поки що інша. Відомо, що 90 від-
сотків коштів від приватизації з огляду
на держбюджет нинішнього року пла-
нувано спрямовувати на покриття дефіциту
бюджету. А йдеться ж бо про прива-
тизацію стратегічно важливих об'єктів,
що становлять основу економічного по-
тенціалу держави.

Значачу, що головною спрямовано-
стю запропонованих заходів є конструк-
тивний, цивілізований, рівноправний і
зацікавлений діалог влади з промислов-
цями та підприємцями. Треба домітис-
я, щоб під час вироблення державних
рішень було використано інтелектуаль-
ний потенціал, професіоналізм і прагма-
тизм реальних учасників економічного
процесу.

Ми пропонуємо заходи, спрямовані
на консолідацію суспільства, необорот-
ність ринкових реформ, конструктивний
взаємодію усіх гілок влади.

Розмову вели
Людмила ЖУК,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Севастополь — українське місто,

бо передавався нам у складі
Кримської області

Найбільші російські «пат-
ріоти» вже не заявля-
ють, що Крим незаконно пе-
редано Україні в 1954 році.
Але продовжують заасаува-
ти про «російський статус
Севастополя». Цими днями
мер Москви додавався до
того, що в «Україні Росія
боїться, як вогню... бо вкра-
ді в нас територію!»

На жаль, подібні заяви пі-
дриваються московською
пресою, де дипломатичні юри-
сти намагаються довести, що
місто взагалі не могло переда-
ватися Україні, оскільки «по-
станова Президії Верховної Ра-
ди СРСР не стосувалася Се-
вастополя і його статусу, бо
місто з 1948 року до складу
Кримської області не входило,
було суб'єктом Російської Фе-
дерації і підпорядковувалося
напрямку Москві» (Російська
газета. — 1996. — 24 жовтня).

Ці написав начальником
кафедри Візьської академії
Генштабу РФ генерал-лейте-
нант Олег Золотаров.

Якщо справді Севастополь з
1948 року став суб'єктом Ро-
сійської Федерації, то слова
генерала Золотарова має під-
твердити Конституція РФ. Але
в її тексті того часу не
тільки Севастополь, але й
були-яке інше місто, в тому
числі Москва та Ленінград, не
згадується як суб'єкт держав-
ного устрою. Стаття 14-а, зок-

рема, гласить: «Російська Ра-
дянська Федеративна Соці-
алістична Республіка скла-
дається з країв... областей...» і
в переліку тих областей вказу-
ється Кримська. «(Конститу-
ція (Основний Закон)
РСФСР. — М.: Держ. вид-
во юридичної літератури, 1952. —
С. 7).

Отже, Основний Закон
РСФСР від 1937 року (з деяки-
ми змінами й доповненнями
від 13.3.1948 року і 27.5.1949
року) не передавав адміні-
стративно-господарського цен-
тру як суб'єкта державного ус-
трою, а лише таку адміні-
стративно-територіальну одини-
цю, як край, область, авто-
номна республіка, автономна
область. А тому Закон про до-
повнення до статті 14-ї Кон-
ституції РСФСР, ухвалений
27.05.1949 року, передавав
надаючи такого статусу, примі-
ром, новоствореній Амурській
області, яка відійшла з Хаба-
ровського краю (Засідання
Верховного Совета РСФСР 2-
го созива. Третя сесія (24—
27 мая 1949 г.). — М.: Вид-во
«Известия депутатов тру-
дящихся СССР», 1949. — С.
240).

Через це в довіднику адмі-
ністративно-територіального
поділу РСФСР Амурська об-
ласть, як і всі суб'єкти
РСФСР, представлена зі своєю
територією, а Севастополь по-

ряд з іншими містами республі-
канського підпорядкування
— Соці, Горький, Ленінград,
Москва та ін. — територіально
не виділений (РСФСР. Адмі-
ністративно-територіальне
делення на 1 октября 1950 го-
да. — М.: Вид-во «Известия
Советов депутатов тру-
дящихся СССР», 1950. — С. IV-VI, 172).

На той час, як бачимо, жод-
не місто Росії не було суб'єк-
том її державного устрою, а
тому Севастополь залишався
частиною складовою частинною
Кримської області, хоч і виділявся
серед інших міст півострова як
адміністративно-господар-
ський центр республікансько-
го підпорядкування.

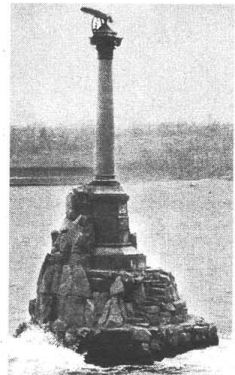
Навіщо ж говорити, що з
1948 року Севастополь перес-
тав бути складовою частинною
Кримської області? Сьогодні
дуже логічно хотілося б ко-
мусь у наших судів, але документи
свідчать про зовсім інше.

Після відходів Сталінін
Севастополь 8.10.1948 року ук-
лючується рішення російської
влади про виокремлення міста
в республіканське підпорядку-
вання. Указ Президії Верхо-
вної Ради РСФСР від 29.10.1948
року такий: «Виділити місто
Севастополь в самостійний ад-
міністративно-господарський
центр з своїм особливим бю-
джетом і віднести його до кате-
горії міст республіканського
підпорядкування (Державний

архів Севастополя — ДАС: Ф.
Р-79. — Опис 2. — Справа 103.
— Аркуш 229).

Неважко переконатися: мо-
ва тут не про виділення Се-
вастополя в суб'єкт державного
устрою РСФСР, оскільки не
йдеться про його наступне за-
конодавче закріплення указу,
що вимагається в подібних ви-
падах. Скажімо, коли
28.07.1948 року вже згадувана
Амурська область виділяється
зі складу Хабаровського краю
в самостійну область, то по-
станова з цього приводу вима-
гає затвердження навіть Ве-
рховною Радою СРСР (Сбор-
ник Законов РСФСР и Указов
Президиума Верховного Со-
вета РСФСР. 1946-1954 г. г. —
М.: Вид-во «Известия Советов
депутатов тру-
дящихся СССР»,
1955. — С. 98).

А тому, виділяючи Амурсь-
ку область у суб'єкт РСФСР,
тобто в самостійну адміні-
стративно-територіальну одини-
цю, її Верховна Рада 27 травня
1949 року статтю 14-ту Кон-
ституції РСФСР після слова
«областей» доповнює словом
«Амурської» (там же. — С. 25).
Таким самим законодавчим
шляхом відбувається утворен-
ня і ліквідація в складі РСФСР
у ті ж роки Казанської, Чисто-
польської і Бугульминської
областей Татарської АРСР,
Уфимської і Стєрлітамацької

Башкирської АРСР (там же. —
С. 100-102).

Що ж до Севастополя, то
виділення його в самостійний
адміністративно-господар-
ський центр, природно, не по-
тягнуло за собою внесення
змін у Конституцію РСФСР,
оскільки він і після 29 жовтня
1948 року залишався в складі
Кримської області як суб'єкта
РСФСР.

(Закінчення на 6-й стор.).

Плюралізмом НАТО не залякаєш

Візит тижня

(Початок на 1-й стор.)
Голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони Георгій Крючков оголосив гостям, що «тут зібрався весь спектр політичних сил», тобто у них є можливість вислухати найрізноманітніші точки зору щодо співробітництва України з НАТО. Волочаєв він підкреслював, і несподівано, що єдиний думки з цього питання в українському парламенті немає.

Отож, даючи і порядок проведення засідання Верховної Ради, присвяченого відношенням України й НАТО, будуть визначені на

погоджуваній раді фракцій і керівництва парламенту. Можливо, навіть наступного тижня. А необхідність проведення такого засідання викликана тим, що парламент «має сказати своє слово». Оскільки, як зазначив Георгій Крючков, визначення основ зовнішньої політики України стосується виключно компетенції парламенту.

Немає сумніву, що на рішення винести питання про взаємовідносини Україна—НАТО на обговорення парламенту вплинули також останні події в Косові. Зокрема, те, що альянс відвоює право на діяльність за своїми межами без мандата Ради Безпеки ООН. До того ж, на обговорення Верховної Ради не виносилася низка «дуже прин-

ципових документів», зокрема, угода про приєднання України до програми НАТО «Партнерство заради миру», Хартия про особливе партнерство з НАТО і затвердження Президентом України програма співробітництва з альянсом до 2001 року. Звичайно, питання про обов'язкове винесення цих документів на обговорення Верховної Ради з юридичної точки зору є спірним. Однак, як вважає більшість депутатів, «Верховна Рада зобов'язана була якось знати про це й висловити свою позицію».

Планують, що на засіданні українського парламенту, яке так зацікавило Брюссель, спочатку буде заслухано доповіді міністрів закордонних справ, оборони, секретаря Ради націо-

нальної безпеки й оборони, а також керівників комітетів з питань безпеки та оборони, у закордонних справах та зв'язках з СНД. Зв'язки міжпарламентської групи ВР з Північноатлантичного асамблеєю буде перервано до остаточного розв'язання Верховною Радою питання співробітництва України з НАТО. Нагадаю, намічена на 21 січня поїздка депутатів до Брюсселя не відбулася саме з цієї причини.

У свою чергу, перший заступник голови Комітету Верховної Ради у закордонних справах та зв'язках з СНД Іван Засів висловив думку, що заслуховувати це питання в парламенті «немає великої потреби», оскільки виснажено його обговорення не

буде ухвалено жодних рішень. «Альтернативи співробітництву з НАТО та іншими трансатлантичними структурами немає».

По закінченні зустрічі кореспондент «ГЗ» подивився в голову делегати НАТО Дональда Макконала про його враження від зустрічі з депутатами й різких висловлювань на адресу Брюсселя. На що той відповів: «Переговори я оцінюю, як доволі позитивні. Бесіду у Верховній Раді вважав надзвичайно корисною, відкритою і дружньою. Нас зливали такі різні точки зору на співробітництво України з НАТО, але це і є той здоровий, тверезий погляд, який доводить, що в парламенті є демократія...».

Яна СТАДІЛЬНА.

Полтавщині обіцяно нафтогазовий достаток

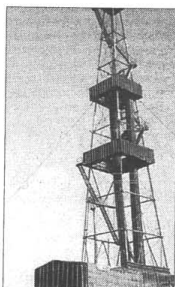
Прогноз тижня

Здавалося б, відклади він змється, коли видобуток нафти не перевищує 1,3% від розвіданих у регіоні запасів углеводнею сировини? І все-таки практичне підтвердження найсміливіших прогнозів навіч можна було спостерігати 11 лютого у Гайдацькому районі.

Тут, на Куличинському газоконденсатному родовищі введено в дію новітній виробничо-сморозувальний комплекс, який дозволяє достеменно визначити, яким чином найкраще вести розробку.

Загалом надра області містять 563,3 млн. тонн умовного палива. Це позначені поточні запаси, які підготовлено до видобування. А нерозвідані ресурси, за оцінками фахівців, перевищують 700 млн. тонн, що становить третину всіх нерозвіданих запасів углеводнів Східного — Дніпропровсько-Донецького нафтогазодобувного басейну.

Про нинішню конкурентоспроможність пошуків змогли говорити лише після того, як зусиллями Держкомгеології

досягли «Укргеофізики» відчутний. На Чутівському газоконденсатному родовищі вдалося уникнути буріння двох «порожніх» свердловин і зосередити понад 20 млн. гривень. На Яблунівському така економія становила близько 12 млн. гривень. А на Валківському родовищі істотно уточнено модель «пастки», збільшено потік і визначено напрям буріння експлуатаційних свердловин.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Нацбанк наш «самых строгих правил»...

Оцінка тижня

Не легким видався минулий рік для нашої держави загалом, для банківської системи зокрема. І початок минулого десятиліття не назвеш. Нарешті сталося те, чого чекали й боялися, — визначено межі нового валютного коридору 3,4—4,6 грн. за дол.

Свій погляд з цього приводу висловив керуючий Київським головним відділенням Промісбанку Олександр МАЙЗЯ.

— Фінансова криза, що розпочалася з Південно-Східної Азії, у другому півріччі не минула й України.

Національний банк вчасно й ефективно зміг ужити заходів, що дало змогу вже 6 жовтня визначити чіткий курс гривні. За рахунок чого те вдалося? НБУ встановив жорсткі умови реструктуризації контрактів на купівлю валюти. Суб'єкти господарювання в обов'язковому порядку повинні були пролатувати 75 відсотків, а згодом 50 — тієї валюти, що надходила їм на рахунок. Ці позиції стримали девальвацію гривні.

Сподіваюсь, що найближчим часом позитивну роль відіграє указ Президента України про дерегуляцію підприємницької діяльності. Це і заміна одним-єдиним податком нинішніх тринадцяти, і проведення комплексної перевірки всіма контролюючими органами однієї фірми.

Ці позиції мають стимулю-

вати реформування економіки України.

Після останніх днів стабілізували курс долара. Тепер його величина узаконена і становить від 3,4 до 4,6 грн. То чому в перші дні не відбулося різкого стрибка курсу валют? Через те, що укладені раніше контракти були допущені до торгів на біржі за курсом 3,47 на 10 лютого нинішнього року. Логічно, що дати він зростає до рівня 3,85—3,9 грн. і, за прогнозами, протримається 2—3 місяці. Закладена база в бюджеті цього року окреслює курс долара 4,1 грн., тож закономірно, що до поблізку літа він такий і буде.

Надалі його стабільність залежатиме від дотримання таких позицій, про які ми поки що лише говоримо. Причому, захист вітчизняного товаровиробництва. Слова, однак, залишаються словами. Слід би визначитися з підтримкою акцредитованих підприємств. Скажімо, підприємств-експортерів, які заробляють валюту,

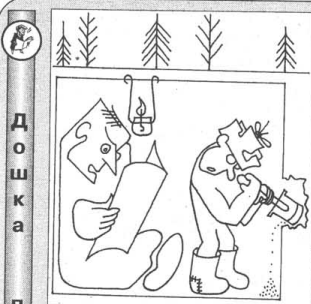
якою ми потім розраховуємося за енергоносії. Потім ті, що виробляють продукцію найпершої потреби: хліб, транспортні послуги, зв'язок. А те виробництво, що працює на склад і не може ані вчасно виплатити зарплату, ані розрахуватися за електроенергію, мусить думати саме, як вихувати в таких умовах. Не треба перекладати все на державу.

Наприклад, наша установа підтримує експортерів. Це білоцерківське ВАТ «Росава», ВАТ «Ферокарм». Торік перше одержало кредит 1,5 млн. грн.; друге таку ж суму плюс валютний кредит 350 тис. доларів. Вони працюють стабільно, нарощуючи прибутки, вчасно погашають кредит.

— Законодавча база задовольняє банківську систему?

— Законів багато, але вони несправді ді. Наве в світі немає такої позиції, що коли банк надає позику, за закон про заставу, але якщо в заставному майні є державна частка, то банк з 100% зможе реалізувати лише 1%. Замість застави не банк, а позичальник.

Зрештою, банк — структура залежна. Його дії важливі, але кінцевий результат все ж слід вивисувати з того, як працює промисловість, сільське господарство, одне слово — виробник.

Дошка пошани

Копав, поки не впав

Кривіа. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читав газету, його подільник Юзик орудує саперною лопатою.

— Юзику, годі колупати стіну! Хочеш, щоб нас тут зовсім привалило?
— Відчепи, я пробиваю коридор!
— Юзику, навіщо?
— Як? Докопав кіньця, а там — валюта!

— Е, Юзику, з такою діркою діла не буде, параметри коридору витримув: ширина — 3,4 метра, висота — 4,6 метра.

— Ого?! І догав так копати?
— Тію, та доки не з'явиться у тебе валюта!

Клин — у договір!

Група депутатів Держдуми звернулася до Ради Федерації з пропозицією не ратифікувати «великий договір» між Україною та Росією. Бо він (договір) має багато «клинів». Рада Федерації має відхилити цей договір і створити новий: про справжню і навідину дружбу.

Від чергового:

Ну, ні, брате, торгуватися — то не-справжньому.

Отже, вечери — клин,

вранці — дружба!

А вранці — клин,

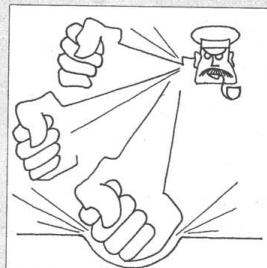
вечери — інтим.

Так, брате, надійніше буде.

В ім'я безпеки братніх народів

Станіслав Терехов, лідер російської «Спілки офіцерів»:
19 лютого з допомогою створених у 30

регіонах РФ ініціативних груп передвиробного «сталінського блоку» «За СРСР» буде завдано першого «сталінського удару» по режимові. Другий удар намічено на 1—9 травня. В Язв'язській області зберуться до тисяч юнаків та дівчат із Росії, України, Білорусії, Придністров'я на «Всесоюзному зльоті молоді».

«Похід за СРСР» від Бреста до Куря, який намічається провести в червоні-липні, буде «третім сталінським ударом».

Від чергового:

Не знаю, що сказати про перший і третій сталінські удари, але про другий Міністерство охорони здоров'я попереджає: юнаки та дівчата «Всесоюзного зльоту молоді», не забувайте взяти з собою презервативи! В ім'я безпеки братніх народів...

Із лютихвих тез

Леонід Кучма, Президент України:
— Я звернувся до народу і скажу: ідіть демонстрацією до Верховного суду по зарплати і пенсії... Ви ж допомагаєте грабувати країну.

Від чергового:

Важливо не лише звернутися до народу, а й очалити демонстрацію. Думано, успіш — гарантовано. А потім вам як Президентів! Набутий, треба простежити, щоб зарплату пенсії видавав власноруч голова Верховного суду... Допомогає грабувати — будь ласка, сам і швертай кишень...

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ. Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Хай завжди буде світло,

— проголосив
Президент і відправив
міністра енергетики
у відставку

Зібрання тижня

Всесвітні збори селян, в яких взяли участь керівники агропідприємств, народні депутати, представники уряду, підприємці, науковці, підприєми: напередодні постійно запитали куди більше, ніж відповідей. Саме тому уряд почав працювати з делегатами ще за день до зустрічі аграрників з найвищими посадовими особами. Люд розвели по секціях, і там учасники події змогли задовольнити своїм питанням посадовців своїми проблемами. Кукуруза — збір зайвий раз не турбували на зборах конституційного гарантія.

Громи було про що запитувати. Чому, приміром, держрезерв для весняно-польових робіт пропонує селу соларку по 625 гривень за тону, бензин — по 525 без урахування ПДВ, що дорожче за нафтопродукти від комерсантів? Як сяти без тракторів, сівалок, пально-мастильних матеріалів? І взагалі — навіщо? Адже сезон-98 залишив АПК більш як 10 мільярдів гривень кредиторської зобов'язаності. Натомість торік вартість реалізованої агропід-

приємствами продукції і наданих послуг становила 10,5 мільярда.

Все ж зібрання змогло дізнатися про кабінетне бачення можливих шляхів розв'язання деяких передвесняних проблем галузі. Звісно, шкода, заспокоїв громаду віцепрем'єр Сергій Тігіпка, що поста-чальники засобів захисту рослин відмовляються у кредит надавати хімікати селянам, бо господарства здебільшого й досі не в змозі розрахуватися за придбані торік. Та нікуди, мовляв, не дінуться. За умови отримання 30% проплати іноземними комерсантами, бізнес останніх вже прибутковий. Тому, на думку віцепрем'єра, варто видрукувати список численних постачальників засобів захисту рослин і поширити його серед господарників. Натяк пана Тігіпки зрозумілий: не хоче кредитувати селян хімікатами одні бізнесмен — можна піти до інших. Хтось та й дасть. Конкуренція — вона й у Африці конкуренція.

Нестандартно підійшли чиновники і до розв'язання проблем із добривами. Постановою Кабінету, повідомлялося на зборах, обіще хімікомбінату для вироблення добрив 217 мільйонів гривень. Неординарність фінансування ось у чому: 117 мільйонів

з них не надійдуть ніколи. На зазначену суму цим підприємствам на рік відстрочили виплату податків. 30 мільйонів — мають залучити до святого ліхораборської справи з бюджетних коштів для армії. Гроші потраплятимуть на хімічні підприємства, звідти надходять у вигляді добрив на село і повертаються... до Збройних сил сільськогосподарської.

Щодо інших коштів — банківських. Якщо вони і надходять на село, то в невеличких обсягах. Представники банку «Україна», який мав би кредитувати польові роботи, повідомили: хоча й виходять можливості фінансування посівної, та перед банком насамперед стоїть завдання інше — відновлення ліквідності та платоспроможності. Здається, наведені АПК знову керуватиметься правилом від Ільфа та Петрова про рятівники потопляючих.

Народ на зборах усе-таки потурбував Президента, і той привселюдно поклав карі енергетичній кризі на селі. За систематичні відключення світла держави відправив у відставку міністра енергетики. Чи допоможе це аграрному сектору — можна судити вже незабаром.

Галина КВІТКА.

Міністра зняли і проблеми залишили

Відставка тижня

Варто було аграрним пропомитися Президентіві Кучми про збитки через відключення електроенергії, як негайно «пала» найперша енергетична голова — міністра Шершова. Та цей ефектний хід з проголошенням: «Від завтра у нас новий міністр енергетики!» — лише зазвезав таким. По суті, він ще проблематичніший, аніж класична протизаварійного рубльнича на електрошукоту.

І річ не в тім, що Олексій Шершова — професіонал, після відставки якого настане темрява. Галузь давно біла критичної межі, за якою — розвал енергосистеми країни. Потрібні кардинальні заходи для виходу з глухого кута всезагального дармового споживання електроенергії.

Виповнюючи на запитання про причини відставки, сам колишній міністр висловив злупинування у зв'язку з тим, що стаєся без пологження в уряді і начебто з поданням радника Президента Володимира Рижова, який критикував систему розрахунків за газ при поставці електростанцій. Відмічання селян тут туди не до чого. Бо їх, як запевняє Шершова, Міненерго останнім часом не робило.

Кореспондентів «Голосу України» він докладно охарактеризував ситуацію в галузі й доклада неї. Матеріал буде опублікований в одному з найближчих номерів.

Людмила СЛАВІНА.

Нам би стільки інвесторів, скільки консультантів

Власність

На черговому засіданні прес-клубу ринкових реформ Міжнародна Фінансова Корпорація (МФК) презентувала перший номер щомісячного бюлетеня з корпоративного управління, спрямованого на акціонерів «інформаційного вакууму» в цій сфері.

Бюлетень розраховано на велику аудиторію керівників ВАТ, фахівців у сфері корпоративного управління та представників влади, щоб ознайомити їх з методами ефективного управління. І не просто, а кризь призму світової практики та відповідно до законодавчої бази України.

Як це важливо, можна судити хоча б з нещодавніх проблем, які виникли

на світових ринках внаслідок фінансової кризи. Очевидно, наприклад, що обігових коштів та впровадження сучасних технологій недостатньо. Або ж компанія стала прибутковою. Або бракує прозорості корпоративного управління, або — інформації, або — належного контролю за діяльністю органів управління підприємства. Це почасти призводить до приховування прибутків, нецільового використання позик та розбазарювання коштів.

На думку керівника проекту МФК «Масова приватизація та підсилювальний розвиток в Україні» Джошуа Розенбаума, ефективне корпоративне управління — це не тільки загальні збори акціонерів, або рада директорів. Це поняття включає в себе регулярну взаємодію між правлінням та радою директорів, яка

здійснює контроль за діяльністю компанії, члени якої представляють інтереси акціонерів, що їх обрали. Хіба не новеньке?!

З цього приводу голова Фонду державного майна України Олександр Бондар зауважив: нам би стільки інвесторів, скільки маємо консультантів. Справді, багато міжнародних організацій, експертів пропонують допомогти провести приватизацію. Проте було б краще, щоб ці консультанти агітували своїх інвесторів вкладати гроші в українські об'єкти, розповідали про наше законодавство та політичне становище. Адже головною проблемою не тільки приватизації, а й розвитку економіки України є залучення інвестицій, а не агітації.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Ювілей тижня

Місяць вже каже дорогу незримим гінцям

Завтра
Центру
перевезення
пошти —
85 років!
Вітаємо!

По ночах, коли ми з вами здійснюємо свої польоти у снах, ці чарівники стрімко переносять наші посли. І капаються, щоб на ранок ми отримали свіжі газети. Ніхто з нас, байдуху та заклопотаних, не замислюється, чи «оснащені» герої-невідимки крилами, чоботами-сороками або сандаліями «а ля Меркурій». Тому доведеться, що є круглі дати — пригоди дізналися шось корисне про ювілярів.

Приміром, те, що Центр-іменників розташований у транспортному сервісі було бачити. Що столичного козлаку. Що Центр працює цілодобово і без віхнів. Що обробляють та перевозять поштові відправлення всіх видів та періоду по нашої країні, а також у далеке та близьке зарубіжжя. Зокрема, одночасно переправляють лише газет та журналів 5–6 мільйонів (понад 2 тис. найменувань), а на добу — 4–5 тис. посилок, 250–300 тис. листів...

Окрім того, день народження — це й нагода згадати у 1914-й. Саме тоді, 1 лютого за старим стилем, у Києві створено Привокзальне поштово-телеграфне відділення, яке приймало та видавало пошту. А у шні було тільки 69 осіб.

До всіх можливих побажань, не забуваючи про зміни у системі «Укрпошти», можна додати й таке: безболісної вам реструктуризації, дорож поштовиків!

Ольга КЛЕПІМЕНОВА.

На велосипедах — не лише зелені

Ідея тижня

Фізієюми давно підраховано: спортивний туризм — найдешевший спосіб відпочинку. Адже він, по суті, самодіяльний, не потребує великих капіталовкладень, а його оздоровчу роль переоцінити важко. У Законі України про туризм мовиться, що держава проголошує туризм одним з пріоритетних напрямків розвитку національної культури та економіки і створює сприятливі умови для туристичної діяльності.

Але останнім часом саме спортивний туризм зазнав загрози. На підприємствах та в навчальних закладах зникли туристичні секції, ліквідовані туристичні установи. Але не займаються підприємствами. На черг скоротилися класичні туристично-краєзнавчі гуртки при позашкільних закладах. Сумно, але навіть у столиці немає міського турклубу — його перестали фінансувати ще 1991 року, потім приміщення відібрано, а безцінний архів з бібліотекою просто викинуто!

На жаль, державні структури не виявляють належної зацікавленості у співпраці з туристично-спортивним спільнотою України. Але мандрівка — це потреба цивілізованої людини. Отож, люди йдуть у «дикі» походи, не ознайомившись з елементарними основами спортивно-оздоровчого туризму, що призводить до нещасних випадків. Проблема безпеки на туристичних маршрутах та в місцях масового відпочинку нині постанала особливо гостро. А інструкторські кадри готуються лише силами громадської організації — Федерації спортивного туризму. В її лавах набувають навичок також майбутні службовці

спеціалізованих туристських ратувальних підрозділів.

Тим часом у поточному році планується зменшення й без того вкрай обмеженого бюджетного фінансування контролюю-рятувальних служб ТССУ — держава зобов'язувалася на 170 тисяч гривень.

Але є реальна загроза, що проблема «відпадає сама собою»: після 15 лютого ТССУ може залишитися без даху над головою, бо за офіс на Великій Житомирській, 15-А нічим платити!

Втім, Володимир Соколов, президент ФСТ, переконаний: завдяки ініціативі туристської активності та за підтримки держани зазнав спортивно-оздоровчого туризму можна полати. А ще один велотурист-мрійник, Микола Чайка, вважає, що під час парламентських канікул варто було б провести для депутатського корпусу спільний велотур по Україні. Нехай би всі депутати одночасно вирушили різними маршрутами — не пофакційно, а змішаними групами! Милуочись рідиною землею і готуючи разом кадри, вони позбавились б дрібного егоїзму й розбрату. Це пішло б на користь не лише туристичній галузі, а й усій Україні.

Оксана ЧИСТА.

Книга тижня

Гіркий присмак афганської війни

Ця книга пройнята болем і горістю. Болем за тим, що повернувся з далекого Афганістану в дикийої труні чи в ліпшому разі — каліковці. І горістю за тих молодих людей, які в найтяжчих умовах залишилися вірними присязі, сповна виконали свій військовий обов'язок. Іється про книгу Володимира Паська «Ночь забытых песен», презентація якої відбулася цього тижня в Києві.

Найбільше ця книга цікава тим, що її автор — безпосередній учасник тих трагічних подій. І на собі знав їх смертельний похід. Достовірність і переконливість розповіді додає і те, що В. Пасько абстрагується від своєї конкретної військової спеціальності й акцентує увагу на спільних для кожної людини — Громадянина й Воїна — проблемах.

«Ночь забытых песен» — це розповідь про мисливців доль радянських військовиків, про справи героїчні і не зовсім, про почуття, переживання і мрії тих, хто там, у далекому Афгані, не зі своїм полем опинився.

Так, по-всякому траплялося на афганських дорогах. На війні як на війні. Та все-таки якщо не героїчності, то принаймні справжніх людей завжди більше. Навіть у тих умовах, коли, здавалося, що Батьківщина покинула їх напризволяще.

Роман ВАТРИЧ.

Анонс тижня

Музичні прем'єри до Тарасових днів

Бережені асоціації в Україні передусім з Тарасом Григоровичем Шевченком. Творчі люди вже нині готуються до того, щоб гідно зустріти та відзначити 185-річчя з дня народження Кобзаря. Зокрема, Національна філармонія України готує дві події.

Перша — творчий вечір «В своїй хаті своя воля». Серед виконавців — солісти ансамблю «Благовісті» та тріо «Золоті ліси». Підтримку надають головне управління культури Києва та Просвіта. Другий подорож шанувальникам мистецтва — прем'єра Шевченкових поезій «Гайдамаки», яку покладено на музику К. Стеценка і Р. Гілера. Для участі запрошено чоловічу капелу імені І. Ревуцького.

Левон МИХАЙЛОВСЬКИЙ.

Як сяти без сівалок? І навіщо?

(Початок на 3-й стор.).

Новою юридичних документів

Сім'я

Вільна тема

Іспит з мудрості співіснування

Колись говорили: шлюб — це як узяття в облогу фортеця: ті, хто всередині, хотіли б з неї вийти, ті, хто зовні, хотіли б увійти до неї.

Щойно ми дозріваємо до віку, в якому — згідно з суспільними нормами — дозволено створювати сім'ю, як починаємо розгублено і перестрашено дивитися у перспективу шлюбу. Ще б пак! У дитинстві з усіх боків із знанням справи нам твердили: «Твій обов'язок — одружитися (вийти заміж), народити дитину (п'ятьох дітей)». І ті самі повчальники, але коли настрій «не акті», застерігають: «Шлюб — це буденність, немає нічого сірішого за нього, тому вистигни пожити «до»».

Окрім «пересічних» дорослих, у житті кожного трапляються й радикали. Одні — за культивування родини і всього, що навколо неї. Інші воляють на кожному кроці: «Шлюб — шкідливий інститут суспільства, насильство над людиною, а діти розчуження особистості».

Проквітнувши такі несхожі переконання, ми готові потроху робити й власні висновки. Та, щоб знати брід, все-таки у воду треба зайти. А тут ще емансипована подружка нашіптує: «Сходи заміж, не сподобається — завжди можна розлучитися».

Нарешті, ніби з високого трампліна, заплющивши очі, — стрибок у вир. І починається пробування на зуб тих, засвоєних колись істин. У владі «шлюбного» початківця починає проявлятися такий «негатив», якого він від себе ніколи не чекав. «Неже це я — такий спотворений цим трикутним примусовим спільним життям (так його перетак)?». Часом здається: у далекій порі незрілості малорозумі, а часом — ні, інші. Адже шлюб, як кожна школа, несе в собі не лише ляпаси, приниження, «ляйдики», а й теорію та практику мудрості. А ось іспит на мирне співіснування дано скласти далеко не кожному. Про відмінників — взагалі мовчимо...

Ольга КЛЕЙМЕНОВА,
ведуча випуску.
Фото Анатолія ВОРОХА.

«Містечко», де все шкереберть

За такими життєвими сценами раніше часто знімали фільми. Тепер герої цих сюжетів не обтяжені зайвою увагою до себе. А якщо хто й знімає, то сам себе на фотоплівку.

У районі новобудов, куди павук-мегаполіс ледь досягається лапами підземки, живе подружжя інженерів-програмістів. Від першого шлюбу в Наталі Рубчовій залишилася 26-річна Ірина. А коли в Наталіє життя увійшов Олександр, по черзі з'явилися Оля, Оленка, Сашко і Діма.

Віда мамі Наталі

Десять років тому народилася Оля — ми зрадливі, через два роки — Оленка, зрадливі знову. Я замислилася: як би це народити хлопчика? Через два роки спробувала... Наша сім'я досить щаслива. Головне — є мир у домі. Всі одне одне люблять. А те, що порядку немає, — так це у тих, в кого він є, не все нормально.

Віда автору

Дитяча нагадує Сонячне місто з казки про Незнайку. Маленькі босі чоловічки — по вуха у різних цікавих справах. Нудьга «містечку» не загрожує. Посеред кімнати — спортивні снаряди. Білі стіни — двоповерхове ліжко. Тарарам з іграшок і численних книжок. Увечері до веселого хаосу, циркових та лялькових вистав підключаються мама-домогосподарка і тато — після свого Інституту прикладної математики.

Поза стінами затісної двокімнатної квартирки теж чимало несумних занять. Узимку це — паровик із санчат або карпатські ліжні забави. Улітку гомикий загін вирушає на байдарці по Дніпру. Або — у Воронезьку область, де живе Наталіна мама. Торік завдяки товариству «Сім'я» навіть удалось потрапити в Крим. Шоправда, лише у вересні, коли купальний сезон для дитяків був позаду...

Віда мамі Наталі

Дуже незлого зловити кінці з кінцями. Найстрашніше, що є в нашому житті, — те, що не можемо гідно жити. Незабаром дівчаток-школярку перестануть пускати в метро без жетонів. Де брати гроші? На чотириох дітей отримуюмо від держави 45 гривень. Чоловік неодноразово просив на роботу матеріальну допомогу — не дали. Кажу йому: хай тобі хоч дадуть півтутку тижнів на два, щоб ти відпочив від нас. Олександр такий замордований, що йому ледь вистачило сил зіграти Діда Мороза на шкільному святі.

Віда автору

Наталя з серйозним обличчям сповіщає, що любити лагодити сантехніку. Коли готуєш або переїди, того ніхто не помічає. А поремонтуйте кран — усі багать. Домогосподарка з вищою освітою інколи шкодує, що залишила свої розумні машини («Я була хорошим спецом»). Та тепер на місці начальника себе на роботу не взяла б. І техніка вже зовсім інша, і думки всі довкола домівок.

Діти хворіють часто. То скарлатина підкосила, то в Олі виявили передастматичний стан. Коли все йде на ладі, сповіщає нема на кого. Ппроблема Наталя у свій спосіб: попросить знайомих поспішити з дітьми, а за це картоплі чи борошна насипати. Якось за поясочок, який вишивала ночами, купила 300 г масла.

Віда мамі Наталі

Найстарша Іра навчається у вузі на біотехнолога безкоштовно. А молодших готуюмо до того, що вони не зможуть покоситися на наші гаманці: тільки на себе. Усі вони вже зараз різноманітно себе проявляють і вчаться чогось досягати. Сашко-малій, наш «філософ», ходить у хор хлопчиків «Амалеус». Діма має потяг до комп'ютерів і народних танців. Дівчатка — відмінники, відвідують клуб спортивного танцю, співають. І дуже самостійні: до школи з першого класу дістаються без дорослих.

Віда автору

Мама великої сім'ї постійно програмує дітей на позитивний результат: «А це у тебе вийшло добре». Можливо, тому в дитячій квартирі, де все шкереберть, уміють радити малому. За словами Наталі, можна було б узяти ще дітей на виховання — ідея сімейних дитячих будинків приваблива. І реалізувалася б, якби для цього створювали умови.

Віда мамі Наталі

Одна народжує, щоб мати красивий вигляд, інша — щоб добути пільги. А я просто сподіваюся, що коли вони виростуть, допомогатимуть одне одному. Тільки так зможуть вижити. А ми з чоловіком раді їм усім.

О. К.

Лубочна картинка із життя цієї щасливої родини

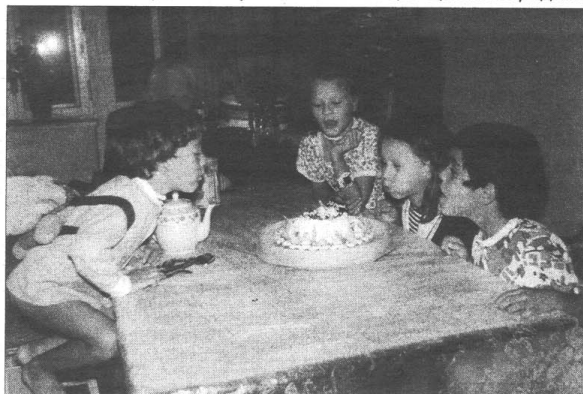

Фото з сайбому

Юридична консультація

Сумна це справа — розподіл майна

Веде рубрику
Марина
КОВАЛЬЧУК

Я маю намір розірвати свій шлюб, у зв'язку з чим хотіла б знати, як буде розподілено майно? До одруження мав авто, а до одруження квартиру за мої кошти було куплено вже після укладення шлюбу.

Валерій М.

Київська область.

Насамперед зазначу, що відповідно до Кодексу України про шлюб та сім'ю, майно, нажите подружжям за час шлюбу, є його спільною сумісною власністю. Кожен з подружжя має рівні права володіння, користування і розпорядження цим майном. І навіть у разі, якщо хтось із подружжя був зайнятий веденням домашнього господарства, доглядом за дітьми або з інших поважних причин не мав самостійного заробітку, подружжя користується рівними правами на майно.

Майно, яке належало кожному з подружжя до одруження, а також одержане кимось із них під час шлюбу в дар або в порядку успадкування, є власністю кожного з них.

Розділним майном є також речі індивідуального користування (одяг, взуття тощо), навіть якщо вони і були придбані під час шлюбу за рахунок спільних коштів подружжя, за винятком коштовностей та предметів розкоші.

Кожний з подружжя самостійно володіє, користується і розпоряджається належним йому розділним майном.

Отже, у разі розірвання шлюбу машина, безперечно, залишається за вами, а якщо щодо квартири ви з дружиною не дійшли згоди, то за позовом суд може постановити рішення: про поділ майна в натурі, якщо це можливо без шкоди для його господарського призначення; про розподіл речей між подружжям з урахуванням їх вартості та частки кожного з подружжя у спільному майні; про присудження майна в натурі одному з подружжя з покладенням на нього обов'язку компенсувати другому з подружжя його частку грошми. При цьому суд також бере до уваги інтереси неповнолітніх дітей або інтереси одного з подружжя, що заслуговують на увагу.

І третій виріс за кулісами

Акторські діти виростають за кулісами так само, як, приміром, дитя рибалок — біля води. Потім не обов'язково одні стають артистами, а інші ловцями креветок — можливі, як кажуть, варіанти. Скажімо, народний артист України Богдан Сильвестрович Ступка не став співаком, хоч і виріс у Львівській опері. Його син Остап зробив свій вибір набагато точніше, одразу став драматичним артистом, втім, зовсім не схожим на Ступку-старшого. Наймолодший Ступка — Дмитро, теж поки що не схожий на двох перших, не копіює їх і навіть не вдає за себе артиста (мабуть, знає, що акторська братія не полюбляє конкурентів). Уперше він вийшов на сцену соляничного театру імені Франка кілька років тому, зовсім малим, у виставі «Кобзар», разом з дідом Богданом. Кілька місяців тому Ступки об'їздили з'явитися в одній виставі вже втретє: в ролі Дон Кіхота, сина у ролі Герцога, онука у ролі підлітка Андреса.

Зблукую від абучин

Правда, Ступка-старший в останній момент від ролі відмовився.

Христофор ГРУША.

Остап Ступка (Герцог) та Дмитро Ступка (Андрес) після вистави «Сміх і сльози Дон Кіхота».

фото Олександра КЛИМЕНКА.

Із життя клітин

Аналіз на тата

У столиці, на вулиці з красивою назвою *Оранжевирейна*, щовіторка можна спостерігати помітне поживлення. Приїждять, як правило, сім'ями. Та зовсім не для розваг. Тут дистанцію відповіді, щоб позбутися підозри, яка роками крає серце: чи рідна дитина?

Щоб поставити собі такі питання, погодяться, потрібно зібрати до купи всю свою мужність. Адже отримана відповідь здатна змінити все життя, і не лише власне. Разом з тим у житті трапляється чимало побутових і кримінальних ситуацій, вирішити які просто неможливо без спеціальної експертизи з використанням аналізу ДНК (генотипоскопії). Роблять її у відділенні судово-медичної імунології Головного бюро судмедекспертизи МОЗ України.

Питання спірного батьківства існувало завжди. Завідувачка відділення Тетяна Хоменок розповідає, що впродовж багатьох років експертизу проводили традиційним методом — на підставі дослідження груп крові. Півтора року тому відділення придбало імпорту апаратуру, зокрема, ампліфікатор. Адже сучасна методика аналізу ДНК дає можливість точніше встановити біологічного батька чи матір. Утім, остаточний вирок виносить не апарат. Розумна машина знає лише наймовірнішу кількість копій ділянок ДНК. Даний експерт заносить до спеціальної формули. Цифра, одержувана в результаті математичних обчислень, і є тим відсотком вірогідності батьківства.

До речі, про відсоток вірогідності. Медики стверджують, що на всі 100% підтвердити спорідненість неможливо. Тому, якщо у заключенні документа фігує цифра 99,75% і більше, то батьківство вважають практично доведеним. Звичайно, у затятих скептиків ті частки відсотка, до яких не дотягнула наука, можуть вик-

ликати певні сумніви. Проте, можливо, їх утішити інше: висновки про заперечення біологічного батьківства (материнства) є категоричні і не підлягають сумнівам.

Власне, сама процедура тут називається «судово-медична експертиза з питань спірного батьківства, материнства, заміни дітей». Адже сюди приходить не лише обмануті татуси чи, навпаки, такі, що намагаються позбутися офіційного батьківства. Іноді жінки, маючи кількох коханців, самі не знають, кого з партнерів ошавистий новиною про немовля. Буває й так, що батьки підозрюють заміну дитини у пологовому будинку. Одного разу у відділення прийшло подружжя, в якого народився син з хворобою Дауна. Батьки не хотіли примиритися з тим, що така дитина може бути їх кровинкою. Однак експертиза це підтвердила.

Паралельно з ДНК-аналізом у лабораторії не забувають і про колишній метод встановлення батьківства — за групами крові. Часом цього абсолютно достатньо. До того ж важливо, що процедура ця безоплатна. На відміну від аналізу ДНК. Вартість такого дослідження 1200 гривень. Адже апаратура дуже дорога, та й реактиви доводитись закуповувати за долари. Утім, наявність такої суми — лише перший крок до експертизи. Далі шлях стурбованих батьків проходить до суду чи адвокатської контори. Тільки з юридично оформленими документами (запитами, визначеннями суду і т. д.) можна вирушати до лабораторії, аби лишити там 8 мл крові, але тільки дорослої. Дітям тут не роблять жодних маніпуляцій. Відтак у батьківському гаманці мають «завалитися» ще хоча б 10 гривень, щоб вивести експерта й дитину до дитячої лікарні. Там у дитини візьмуть кров. Зрозуміло, малечі така процедура аж ніяк не подобається. Тому в деяких країнах для ДНК-аналізу беруть не кров, а роблять легкий збісок з внутрішньої стінки шкоти. В недалекому майбутньому в такий спосіб зможе визначити свою спорідненість і наші співвітчизники.

Тетяна Олегівна каже, що визначення нащадків нині дуже модно. Тому, наче гриби після дощу, з'являються установи, що пропонують експертизу з ДНК. Проте купити дорогі обладнання й реактиви — півсправи. Головною ланкою у цьому ланцюжку є висококваліфікований експерт, яких у нашій країні — одиниці. До відділення нерідко приїждять пацієнти, що вже пройшли таку експертизу в якихось приватних центрах. Маючи сумнів у результаті, вони роблять повторний аналіз тут, і часом висновки бувають протилежні. Зрештою, люди зазнають чималих фінансових втрат. А хто оцінить моральні?..

Алла РОМАНЧУК.
Фото Юрія ВЕНГЕРША.

Дискримінація.

Радість моя, світло очей моїх, глибоко моя сизокрила... Солодкі слова, що так втішають жінок, які «кохають вухами». Але не всіх.

Шоло любовної лексикі, першість безперечно утримують герої голлівудських мелодрам. До речі, у Південній Кореї «мильні опери» також мають велику популярність. Але під час сцен, коли герої найбільш багатослівні, у корейському перекладі з їхніх вуст лунає лише скучне «саранхе» — «кохаю».

Річ у тім, що у корейській мові просто бракує слів, аби переказати виявлення любовних почуттів «просто Марії». Нешодалово в «Сеульському віснику» навіть було надруковано статтю, в якій автор розмірковує над цією серйозною проблемою: «Головною чеснотою чоловіка у ставленні до жінки завжди вважали небалакучість».

Однак часи змінюються, і багато хто з кореанок більше не бажають

мирнитися з роллю німої та глухої дружини. І річ навіть не в тому, що вони хочуть чути від чоловіків ласкаві слова (хоча і в цьому також). Відсутність їх у лексикі — не випадковість. Роль жінки в корейському суспільстві дещо інша, ніж у європейських та американських державах.

Якщо в християнських країнах у давні часи стосунки між чоловіками й жінками будувалися на основі Біблії: мовляв, жінку зроблено з ребра Адама, отож вона є істотою нижчою, — то корейці у давнину глибоко вірували в існування у всесвіті двох протилежних начал: чоловічого «ян» (позитивного) і жіночого «ін» (негативного). Розшифровувати не треба? Все зрозуміло?

Одне слово, у давнину в Кореї жінкам жилося не солодко. Кодекс життя корейців складався з трьох основних законів: до весілля беззаперечно прислуговувати батькові, потім — чоловікові, після смерті чоловіка — синові. Саме тому вдовам і заборонялося знову виходити заміж, не кажучи вже про розлучення.

До речі, розлучення в Кореї завжди дозволялися. Але, як правило, відбувалися вони з ініціативи чоловіка. Найнепривабливішим прикладом дискримінації жінок вважається закономірне розлучення Чосонської епохи (кінці XIV — початок XX ст.). Жінка мала змогу отримати розлучення лише з двох причин: коли

Короткометражки з життя

1. «Устань з підлоги, вона ж бруда»

Олександра з гордістю носила свій життєвий. Їй подобалося бути вагітною і з цього приводу одержувати всякі знаки уваги від близьких і незнайомих людей. Усвідомлення того, що вона скоро стане матір'ю, розпирало її у прямому й переносному значенні слова.

Ніщо не обтяжувало шасливих днів чекання немовляти: ані робота (Олександра не працювала), ані домашнє господарство (вони жили з бабусею чоловіка), ані токсикоз. Та ось настав час пологів. Постало питання — де? Знайомі порадили одну столичну лікарню: мовляв, сили там хороші, умови непогані, та й недорого беруть. Родичі знайшли «кінці», й Олександра лягла у заповітний пологовий будинок за кілька днів до призначеного терміну.

Ій пошастило. Півтори години погуг і благополучні пологи. Дівчинка — 3 кг 200 г, 52 см.

— Більше я б не витримала, —

пригадує молода мама. — Біль переносити погано. Не розумію, як жінки народжують по кілька діб?

У передпологовій палаті Олександра від болю повзала підлогою і тихо вила. А медсестри в коридорі напрооти палати обговорювали останню серію «Саванни». Коли завізання по-родиллі почали заглушати розмову, одна з жінок у білому халаті спитувала: «Та встань же ти з підлоги, вона ж бруда».

Я потішувалася у шасливій матері: скільки вона, а, вірніше, її родина заплатила за її «шасливе материнство»? Виявилось, 150 доларів. На запитання — навіщо, адже заздалегідь із конкретним лікарем і його бригадою на комплекс пологових послуг не домовлялися, а пологи приймала чергова бригада.

— Не знаю, — Олександра знизала плечима. — Усі платять, так заведено...

2. Плата за тривалість

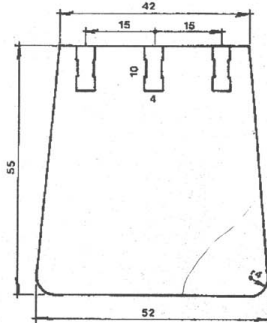
Вікторії запропонували відмовитися від дитини ще в пологовому будинку.

Малюнок з натури

Корисна площа

Шкіряна торба — власноруч!

Ви любите еміл дроботні сумки, в які влізає абсолютно все, а вас не задовольняють стандартні, запропоновані в магазинах? Не сумуйте. Візьміть 1 м шкіри або якісного її замінника завширшки 70 см. Якщо ви хоч трохи вмієте шити, для

вас не буде ребусом ця елементарна викрійка. Скористайтеся нею. І ви отримаєте задоволення від того, як такої другої торби немає ні в кого.

Розміри — у сантиметрах.

Експертиза не пише для обманутих

Не лише про неї, а й про нього

чоловік надто вже довго кулієсь пропав або якщо він регулярно б'є її і йому це набридло, тому він дає свою згоду на розлучення.

У чоловіків був ширший вибір: сім «вагомих причин для того, щоб відпустити дружину». Наскільки вагомих — судити самі: неповага до свекра або свекрухи, неспроможність народити сина, тяжка хвороба дружини, аморальність, неохайність, надмірні ревності та крадіжки.

Звичайно ж, більшість з цих причин сучасний суд, який розглядає справу про розлучення, навіть не візьме до уваги. Однак і сьогодні чоловік може вимагати розлучення з дружиною, якщо вона не в змозі народити йому дитину. Річ у тому, що долі ролі жінки в Корей зводилася до «берегині домашнього вогнища і матері дітей свого чоловіка». Ніхто не забороняє жінкам працювати після одруження, але майже 90 відсотків заміжжя всі-таки ставлять хрест на своїй кар'єрі. До речі, коли дівчина бере шлюб, разом із цютивністю вона втрачає й... власне ім'я. Якщо перекласти українською, то це мало б звучати «дружина Андрія» або «дружина старшого брата». А

ось по-справжньому заміжною вважається жінка лише після того, як народить... сина. І після народження сина її вже називають, припустимо, «мати Миколи».

До того ж «культ сина» настільки великий, що зовсім недавно спеціальним законом медиком УЗД було заборонено повідомляти вагітним стать майбутньої дитини. Жінки, коли дізнавалися про те, що мають народити дівчинку, на п'ятому — шостому місяці відважувалися на переривання вагітності. Як наслідок — кількість хлопчиків у цій країні майже вдвічі перевищує кількість дівчаток.

Але, може, не варто перебільшувати: все-таки не у середньовіччя живемо. Тим паче, що корейським чиновникам і так часто перепадає від американських феміністок. Тепер, наприклад, точаться розмови про те, що буде переглянуто закон про розлучення. Якщо раніше, коли батьки розлучалися, дитина однозначно залишалася з батьком, а жінка отримувала лише те майно, з яким вона прийшла до чоловіка (адже це чоловік годувальник, і все, що придбано за час подружнього життя, належить тільки йому),

то зараз планують привіряти в правах чоловіків і жінок.

Нині у Південній Корейі можна зустріти й перших «бізнес-леді». Є жінки і в дипломатичному корпусі. Правда, дехто стверджує, що процес фемінізації корейського суспільства надто повільний. Але, як не дивно, головна причина — у самих корейках. З давніх давен в їхніх бабусь виховували покірність чоловікові. І набагато легше прийняти новий закон, аніж пояснити жінці, що вона теж може, коли захоче, робити кар'єру, а чоловікові — що, коли в жінки більше шансів просунутися службовими сходами, то з дитиною може поняннитися й чоловік...

А багато хто з жінок просто відверто дивуються американкам і європейкам: «Адже на них страшно дивитися, завжди забігані, стомлені. Розриваються між роботою і домом: діти без нагляду, чоловіки — з виразкою шлунка і блакитноокою блявкою, жінки — зі стресом...»

І все-таки незалежно від того, в якій країні мешкає жінка, вона бажав частіше чути від коханого чоловіка: радість моя, світло очей моїх, глибоко моя зисокрилка...

Наталія ФІЛПЧУК.

жінок фертильного періоду

— Мучитися будеш з нею все життя, запам'ятай моє слово, — умовляла акушерка похилого віку жінку, яка ще не отговорила після пологів. Вікторія не здалася — 29 років, перша дитина, відступати нікуди.

Дівчинка народилася мертва з нашийником від пуповини. Цього дня пологовий зал був порожній, тому з новонародженою вирішили поховатися. Відкашати. Сина грудочка ледь чути запікала. Планово дитині поставили у два з половиною роки — дитячий церебральний параліз. Для того, щоб це почути, возили дівчинку в Москву до відомого професора.

І почалося. Лікування, шоричний курс на дитячому курорті, ліари, фізкультура, безсонні ночі і сподівання на диво. Медичні світли радили робити операцію — підрізати су-

хожилля, в 70-х це було модно. Мати не погодилася.

Дякувати Богові, мізок не був зачеплений, дитина зберегла розумову повноцінність. Майже в чотири роки дівчинка почала ходити. Це було диво.

У 16 років Вікторія оформила інвалідність дочки. Довго сумнівалася, зовні дівчинка виглядала здоровою, — чи не зашкодить вирок ЛТЕК подальшій долі дитини.

Потім вирішила: у тому, що сталося, вона не винна, винен пологовий будинок, вірніше, бригада, яка неправильно прийняла пологи, в остаточноному підсумку — державна система охорони здоров'я. Її безкарність нехай оплачує держава.

Олена ВІТЕР.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Прибирання — як лущцювання

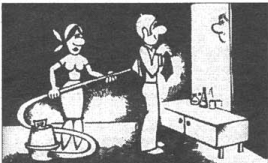
Ну все, скажете ви, знову якесь наві'язування. Кожен здатний радити, а ось справу робити... Правильна думка, звичайно. Але ніхто не проти справи, а навіть зовсім нахаки. Тим паче, що всі ми, єзопити, тільки й думаємо про те, як би себе оточити комфортом і зашитоком. Як, як... А ось як: читатимемо уважно цю рубрику та знань набиратимемося.

Адже для більшості це — нудиний обов'язок. А на другий день знову все покрите шаром пилу. Та ще й діти сльозку по дому розселили. Але якщо знати всілякі хитрощі, то процеси миття, чищення, відтирання не здаватимуться такими остогадливими.

Масні плями на шпалерах протирають бензином чи порошком магнєзію. Свіжі жирові плями зі шпалер можна видалити промокальним папером, листочки якого один на другий кладуться на пляму і пропрасовуються теплою праскою.

Кашель на кухні чи в ванній можна протерти ганчіркою, змоченою в гасі чи столовою оцт (200 г на літр води). Після цього кашель знову зблизить.

Двері та рами, пофарбовані кольоровою олійною фарбою, добре мити теплим промисловим настосом чаю.

Не можна мити підлогу содою та милом: від цього фарба тьмяніє.

Паркетну підлогу добре протирати вологою ганчіркою, змоченою холодною водою з додаванням гіпсери (столова ложка на склянку води).

Щоб попередити висихання лінолеуму, його раз на два-три місяці протирають м'якою ганчіркою з оліфою, а потім — сухою тканиною.

Щоб двері не скрипіли, покладіть у петлю, що скрипить, шматочок графіту.

Щоб позбутися тютюнового диму в кімнаті, де курили гості, запаліть кілька свічок.

Сім кругів шлюбного раю

Навіть такий цинік, як Ерве Базен, знайшов оптимізм (хай навіть з гірчицею) для останніх акордів своєї відомої книжки «Подружжє життя». Саме у заключних реченнях автор розмірковує про пилинки: «Немає жодного дому, жодної сім'ї, де б їх не було. Та ми знаємо: в нас є дещо, що, спалахнувши, спроможне осяяти їх деколи, і вони заселяться».

Коли кохусь не вистачає чого «дещо», він іде до психолога. Щоб озброїти себе знаннями про виходи з сімейних гудих кутів, ми разом з вами надіуваємося до Тетяни ГЮРЧЕНКО, старшого наукового співробітника Інституту психології Академії педагогічних наук України імені Г. Костюка. Консультант упевнена: будь-які проблеми подружжя розв'язує залежно від того, на якій сходині вони перебувають. Тому вступає розмова — саме про цикли розвитку сім'ї, а також про особливості початкового етапу шлюбного життя.

— На якій віі припадає найбільша доза проблем?

— Найчастіше вони виникають тоді, коли сім'я переходить з одного циклу на інший. Таких у середньостатистичному варіанті є, принаймні, сім. 1 — період залицяння, 2 — молодість сім'ї, 3 — від часу народження першої дитини до часу народження другої, 4 — від народження другої дитини до виходу з сім'ї першої, 5 — від виходу з сім'ї першої дитини до виходу з сім'ї другої, 6 — вихід з сім'ї останньої дитини, коли чоловік і дружина знову втягає жити улюбл. і розмовляти між собою. І, наперсмі, 7 — коли помирає один з подружжя, а від другого життя вимагає нових форм пристосування до середовища.

— Період залицяння — це вже сім'я?

— У певному віці розпочинається пошук сексуального партнера, потенційного — для шлюбу. Уже у 16-17 років людина «рівняється» не на батьківську сім'ю, а на світ, в якому намагається знайти свою «половинку». І це вже початок сім'ї. У цей період слід подолати певні перепони.

— А якщо ці завдання не знайдуть свого розв'язання?

— Тоді вони залишаються у збіганому вигляді на наступний етап і цим «перевантажують» родину.

— До прикладу, які?

— Приміром, нестача потрібних засобів для залицяння до особи протилежної статі. Якщо таких в арсеналі людини немає, вона назавжди залишиться самотня. Або якщо є у «недоробленому» стані, то у майбутній сім'ї цей дефіцит відчуватиметься й надалі.

— Тобто у цей час проблеми так чи інакше дитині до такого поняття, як «зрілість»...

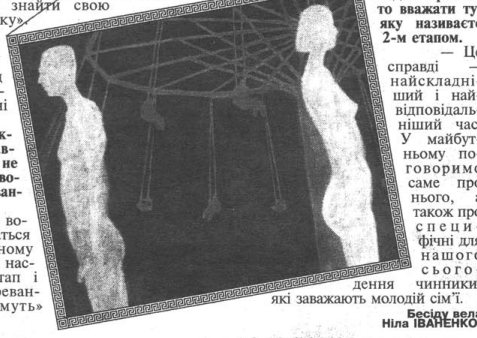
— Розвиток особистості зрілості — стрижневе завдання цього віку. У молоді людини недостатньо моральних критеріїв, які могли б стати регуляторами поведінки. Крім того, підлітки фінансово та емоційно залежні. Вони мають позбутися залежності ще до вступу у шлюб. Взагалі, дуже важливо, щоб у кожному періоді розв'язувалися адекватні йому проблеми.

— Але, все-таки, найкритичнішою смугою у житті

двох близьких людей прийнято вважати ту, яку називають 2-м етапом.

— Це справді — найскладніший і найвідповідальніший час. У майбутньому поговоримо саме про нього, а також про специфічні для нашого сьогодення чинники, які заважають молодій сім'ї.

Бесіду веде Ніла БАЙЧЕНКО.

Наш лауреат не ставить крапку

Зі святом вас, закохани!

Протягом двох тижнів журналісти, які роблять «Сім'ю», відвідали від роботи і леж на весь час думали про кохання. А приводом для такого ліричного байдикування стали листи, що надійшли на конкурс до Дня святого Валентина — його відзначимо завтра. Передавши паперовий запис із цієї незвичайної кореспонденції, ми нарешті зупинилися на вичерпному і змістовному посланні від Олени НІКІФОРОВОЇ з Полтавщини. Її буде вручено приз.

Нижче друкуємо листа-переможицю, а також деякі інші кращі розповіді та відгуки читачів.

Іван ІЛЛЯШ,
завідувач відділу листів.

Виграш у долі цисливий квиток

У нас вийшла чудова рубрика «Сім'я». Вирішила і я розповісти про своє кохання. Жили ми в одному селі. Я розлучена, Він одружений. Віталися, разом на свята гуляли. Були в дружніх стосунках з його дружиною. Знала я і про їхні сімейні негаради. Рамом так-приніс чутку: Вона забрала дітей і пішла до іншого.

Через місяць по тому Він прийшов до мене. Одразу зрозуміла причину візиту. Вислухала його уважно і попросила три дні на роздуми, хоча вже знала свою відповідь — «так». По всьому селі тільки й мови було, що про час. Скільки брудно вилити! Тільки я сім'ю не розбивала. Рамом — страшна звістка: Вона померла. Жодної хвилини я не вагалася, брати дітей чи ні. Мене попереджали, мовляв, дітей дуже «важкі». Виявилося, що це неправда. Ось уже півтора року живемо разом. Хлопчик дуже добрий, чудово грає в шахи. Іюмю 14. Дівчинці 10, вона влаштує домашні концерти та любить дарувати подарунки. Синови від мого першого шлюбу — 10. Усі вони між собою порозумілися. А рік тому в нас народилася дівчинка-перлинка, загальна улюбленість. 28 лютого її виповниться рік. Приїжджайте до нас на постріжину — самі побачите наших чудових дітей.

Ось така історія про те, як ми виграли в долі шасливий квиток. Тільки крапку я не ставлю...

Олена НІКІФОРОВА.

Зубівка

Полтавської області.

Усе сталося за чотири дні

Дорога редакція газети «Голос України! Мені дуже сподобалася «Сім'я». І я вдячна її ведучим за цікаві статті...

Вирішила написати вам про найдорожчих, найрідніших мені бабусю і дідуся та про їхнє кохання.

Вони познайомилися 23 січня 1939 р., а вже через чотири дні(!) одружилися. 27 січня ц. р. Павло Петрович і Марія Андріївна Алексиниш відзначили своє діамантове весілля. Шість десятиріч разом!

Війна, голод, нестачі випали на їх молодість. Та ніщо не загасило вогонь, запалений в серцях шістьдесяти років тому. Подружжя виростило доньку та двох синів, дало дітям освіту, одружило їх і дочекалося внуків та навіть трьох правнуків.

Протягом двох останніх років ми з чоловіком та двома доньками живемо разом з дідусям та бабусю. І шодня захолено спостерігаємо, як вони оберігають одне одного словом і ділом. Коли бабуся захворіла, у дідуся були повні очі

сліз. Як він просив нас із чоловіком (лікарів за фахом): «Діточки, виділіть її, допоможіть їй, дуже вас прошу, мені не буде життя без неї.» Дав Бог, хвороба відступила.

Дідусь і бабуся — яскравий приклад для всієї нашої родини. Виявляється, можна закохатися з першого погляду і пронести почуття крізь життя...

Ірина ДАНИЛЧЕНКО.

Бершадь

Вінницької області.

Відповідайте секстандартам і вас кохатимуть!

Шановні ведучі «Сім'ї» вітаю появу «Сім'ї» в парламентській газеті. Дивно, чому редакція так пізно здогадалася запровадити таку корисну рубрику. Сподіваюся, зможе побороти на цих сторінках об'єктивну картину того, що відбувається із сім'єю в суспільстві. Чому так багато розлучень? Чому матері виявляють ставлення щодо зустрічі дитини та батька після розпаду сім'ї? Чому жінки скаржаться на нестачу об'єктів для кохання і шлюбу?

Майте совість, дорогі жінки! В добу фемінізму вашим ідеалом є чоловік-паж, чоловік-служник. У той самий час ви, жінки, мало приділяєте уваги своїй зовнішності, і передусім фігурі. Адже чоловіки люблять очима. Фотографією мусить бути кожна: не має значення 16 ї чи 60! Прагніть так собі, ходіть на роботу пішки чи їздіть на велосипеді, робіть що завгодно — тільки відповідайте секстандартам часу. Тоді побачите: закохати в себе не так уже й складно!

В. ЛИШЕВСЬКИЙ.

Київ.

Ви — наче ліки

Шановна редакціє! Прочитав перший випуск «Сім'ї» і мушу сказати, що це — добрі і корисні наміри вашої газети. На-

ше суспільство — єдина велика сім'я, що складається з наших маленьких сімей. І від того, якою буде моя чи ваша сім'я, залежить, яке буде суспільство.

...Нинішнє суспільство хворе — гірша правда. Тож нехай ваша газета буде одним з ефективних засобів при одужанні нашої «сім'ї».

Іван ХИЖНЯК.

Степне
Полтавської області.

Фото

Анатолія ВОРОХА.

Анекдот від сусіда

У паризькому кафе:

— Подивись, — каже молода парижанка своєму чоловікові, — там, у кутку, хіба не Віктор Гюґо?

— Що ти, крихітко, він же помер!

— Ні, ні, дивись, він вернувся!..

У тенетах партнера-заздрісника

Ось так!

Якщо людина не знає, чим себе зайняти, і роззубилася у життєвих орієнтирах, вона починає ревнувати і заздрити.

Жінки (розглядаючи під цим кутом саме їх) потерпають і від першого, і від другого. Однак коли про ревнивців пишуть і пишуть, заздрісників часто обминають. І хоча заздрощі у чоловіків перетворюються на ревнованість, перші є неологізмом замаскованим. А тому — небезпечнішим.

Заздрощі супутника охоплюють минуле і теперішнє життя жінки, її попередні зв'язки, стиль життя, зовнішність, успіхи на службі, контакти з чоловіками на роботі і навіть її несерйозні захоплення популярними артистами. Як правило, жінки стають жертвами тих, хто прикриває свою заздрість захватними бравадами і вкрай несприятливими «ударями нижче пояса».

До речі, вони все це роблять здебільшого невідомо, а їх усе розподілили на п'ять психотипів. Тож які чоловіки найзаздрісніші?

1. Невпевнені у собі, закомплексовані, напелені почуттям неповноцінності. Вони сприймають інших чоловіків як загрозу для стосунків зі своєю коха-

ною. Скоріше усього, у минулому вони пережили приниження на любовному фронті і тепер не вірять, коли жінка запевняє: «Мені з тобою добре».

2. Тип Дон Жуана, облуптаного численними романами. Такий пап з власного досвіду знає, що можна когось у когось «вкрасти», тому й побоюється, що з ним вчинять так само.

3. Чоловік із сексуальними проблемами. Переживає, що партнерка шукатиме когось кращого.

4. Імпозантний, привабливий чоловік. Подобається жінкам, при нагоді спостерігаючи за тим, як реагують на фігурі їхні напартники. Хочє усамітнитися зі своєю коханою у високій вежі, бо не впевнений ані у собі, ані в ній.

5. Чоловіки з психічними відхиленнями, наприклад, за патологією заздрощів, заздрощами параноїчними тощо.

А хто тоді не належить до цих екземплярів чоловічої статі, яких жаба дала вить? Розмірковуючи про це, слід не забувати: спільне життя з заздрісником може перетворитися на справжнє пекло. І замість того, щоб вкотре виправдовувати психіку, слід так само, як і заздрісника, відвідати до психіатра.

За матеріалами зарубіжної преси.

нездахою, відвідати його до психіатра.
За матеріалами зарубіжної преси.

Рідня

«Вмочай перо у правду»

Ця фраза дісталася нам у спадок від Василя Шукшина. А до неї Василь Макарович додавав: «Нічим іншим більше

не здивуєш». Хто, як не ви, знатен найправдивіше, найзахопливіше, найкраще і водночас лаконічно розповісти про своїх найближчих людей? І — здивувати всіх!

Під новою рубрикою — аж ніяк не конкурс. А можливість продемонструвати всьому світові свою любов до родини. У формі, схожій на шкільний твір (ще не забули, я його писати?). Коли накладає кілька слів на що тему, покладіть аркуш у конверт, на якому поставте позначку: «Рідня». Кращі оповідки буде опубліковано.

Фото Анатолія ВОРОХА.

Рецептик

Гості, запрошені на День святого Валентина, ось-ось постукають у двері. А ви боїтеся, що не встигнете нічого спекти, та й набір продуктів у вас укрій обмежений. У такому випадку скористайтесь нашими простими порадами.

Сердечки з сиру

Для тіста слід узяти 250 г сухого сир, 250 г маргарину та 4 повні ложки борошна. Для обсыпки використовуйте пшівський цукру, 1—2 ст. ложки маку, стільки ж тмину та жменю мелених горхів.

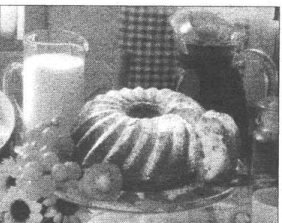
Маргарин розітріть із сиром до однорідної маси, додайте борошно і замісіть тісто, після чого розкачайте його товщиною у 0,5 см. Виріжте ножем сердечки висотою 3 см, або скористайтесь формочками. Зверху посипте цукром, горішками, маком, тмином. Випікайте при температурі 210—220 градусів до золотистого кольору.

Медовий піріг і любовний аромат

Залийте свіжозавареним гарячим чаєм 0,5 склянки меду (можна шпунтовою), 0,5 склянки цукру, по 0,5 чайної ложки солі, меленого гвоздики, кориці, а також пару пучок солі. Ретельно розмішайте і додайте 1,5 столової ложки олії та 1,5 склянки борошна. У тісто

«кексової» густоти можна додати щедрі чи роздинок. Вилийте суміш у змазану олією форму і випікайте 30 хвилин при температурі 180 градусів.

Кориця, запашок якої наповниться ваша оселя, — відомий афродізіак (тобто продукт, що стимулює любовний потяг). Так що споживання пірига з гостем протилежної статі, можливо, набуде особливого сенсу. До речі, думний піріг смачний і сам по собі, і як основа для торта з кремом — бажано сметанним.

Цього дня грайтеся у «хрестики-нулики»

Кохання!
Що чарівніше за нього?

Давня легенда розповідає: у III столітті один із римських імператорів заборонив людям одружуватися. Бачачи страждання закоханих, молодий священик Валентин вівчаче їх таємно «добродичивали», замінив, донесли імператору, і записав закоханих одиницею у в'язниці.

Але гра долі! Сліпа дочка наглядача своєю ніжністю та турботою запалила кохання в серці єпископа. І почуття не залишилося без відповіді... Перед страстою він устиг надіслати коханій записку прощання. Лише два слова: «Віт Валентина»...

У VI столітті Рим підпис Валентина у святі 14 лютого, в день смерті мученика, його почали поминати закохані. З XIV століття день Валентина почали святкувати в Англії і Франції як день молодят. Невдовзі він став популярним у Швейцарії, Німеччині, Австрії, Штатах як день дружби. І тільки після другої світової війни, що принесла гіркоту втрат і перешкоди щастю, святу Святого Валентина повернули його первісне значення — день закоханих. Нині його відзначає весь християнський світ.

Зі святом закоханих пов'язано багато цікавих звичаїв. Так, у XIII—XIV ст. 14 лютого в Європі влаштовували незвичайну лотерею. Хлопці витягували зі спеціальної коробки папірці, на яких написані імена дівчат. Хлопець на своє свято (а за обов'язком бажання і назавжди) ставав кавалером дівчини, папірець з іменем якої він витягнув. Згодом ті, хто завляк лотереї ставали парю, дарували цього дня одне одному подарунки.

В Англії молоді люди сподівалися зустріти свою долю саме цього дня. Вони використовували магичні заклинання, які мали допомогти втілитися їхнім бажанням. Дівчата приколочували лаврові листочки до подушки, сподіваючись, що їхній обранець з'явиться уві сні.

А на Сицилії існувало повір'я: якщо дівчина простоті біля вікна півгодини перед сходом сонця напередодні дня Валентина, вона зможе дізнатися, чи вийде цього року заміж. Вважалося, що коли за цей час вона побачить чоловіка, то її сподівання здійсняться.

У Німеччині дівчата саджали в день закоханих цибулини і біля них установлювали таблички з іменами потенційних наречених. Яка з цибулин проростала ра-

ніше, за того й треба було виходити заміж.

Наприкінці XVI століття став популярним звичай надіслати романтичній послання коханій людині. Але перші письмові освідчення в коханні належали до XV століття. У Британському музеї зберігається найдревніша «валентинка». Її написав герцоґ Чарльз 1415 року під час ув'язнення в Тауері і таємно надіслав дружині.

Згодом «валентинки» цінувалися вище за будь-які подарунки. Закохані вважали свої почуття в символах, картинках. Часто «валентинки» робили у вигляді пакутиків, щоб доленосного символу кохання важче було дістати. А ще «символи» запікали в торті. І якщо людині щастило, вона отримувала шматочок торта із сюрпризом.

Цікавий факт: з'ясується, гра в «хрестики-нулики» також однієї з валентинських традицій. Її сенс полягає в тому, щоб знайти шлях до згоди.

І тим, хто ще не зустрів своєї справжньої кохання, можна побажати: поверте у диво — і цього дня ви обов'язково його зустрінете.

Ольга ГЕРАСИМЧУК,
Наталія КАРДАШ.

Особливості зимового відпочинку

За 140 кілометрів від Чопу — українсько-угорський прикордоння — серед заповідного теплу Альфьелда правильно розкинулося невеличке містечко, як важко для слов'янської мови назвати — Хайдусобосло. Тут не знайдеш гір з їх зимовими привабливими чи райськими куточків із канарського чарівністю, що набила оскомину навіть «новим українцям». Але дивина, коли подивитися, — це несприятливе містечко вабить не тільки люд з Німеччини, який звик шукати не дороги, але комфортний відпочинок. До Хайдусобосло їдуть зі США, Японії, російського Далекого Сходу, з Польщі, Чехії та Словаччини. Маленьке містечко протягом року приймає... мільйон гостей.

Такі за кілька хвилин доставило мене з вокзалу на проспекті, забудований 8—12-поверховими новітніми готелями. Один з них має назву «Деліба», що означає «Міраж». Це — три корпуси на березі величезного озера з тисячами диких качок.

Тильний бік готелю виходить у парк, який розкинувся на 26 гектарах, — затішний,

доглянутий, з таємничими містками, що ведуть до мальєсеньких острівців з плакумиками вербами, витриманих цієї пори гірляндами сяючого на сонці іню. Та не це вражало, а двадцять п'ять басейнів, наповнених з тисячметрової глибини цілющими гарячими водами. Круглі й видовжені, з пристроями для створення «океанських» хвиль, справжні 50-метрові спортивні, просто неба і в павільйоні — вони аж зачаровували. І не тільки мене — у басейнах плавали, мирно розмовляли, читали романи, заспокоювали надміру пустотливе підростаюче покоління, одне слово, розкошуovali відпочинком і нас принагідно позбавлялися різних набридків недуг, бо вода насичена мінералами, що несуть людині здоров'я.

— Воду що добули випадково, що у двадцять роки, коли шукали нафту, — каже Нодь Гаспарне, яка ось уже протягом двох десятиріч років працює директором готелю «Деліба».

— Нафти не знайшли, та про це ніхто не шкодує. Справді бо, ця вода стала «золотим дном» для Хайдусобосло.

Пані Гаспарне розповідає, що сезон тут практично не закінчується. Весняно-літній наплив гостей, звичайно, коштують дорожче, восени і взимку — солідні знижки на все: від вартості номера, записничного квитка до ресторанних меню. До речі, ресторану справу тут поставлено з розмахом — а є зали на 200—250 місць, а є невеличкі засталині півдальнички з домашніми стравами і винами, з маленькими оркестрами і циганським плачем скрипок. І система обслуговування весь час розширюється, от і в «Деліба» вже цього року додалися до сауни, тренажерного залу ще й власні басейни — купайся, не виходячи з готелю.

У мене до Угорщини особливе ставлення: саме тренування в угорському басейні на острові Маргіт відкрили мені шлях на Олімпійські ігри в Мельбурні. Збірна СРСР більше місяця тренувалася тут, і це були найплідніші дні не тільки для мене, а й для товаришів по команді. Тож потрапивши десятиліття по тому до Угорщини, я особливо присмілю доглядати до всього. І не розчарувався: угорці, не

втративши на перехідному періоді багато з того, чим пишалися колись, зробили помітний ривок в економічному розвитку. Все здобувається великою працею, наполегливістю, працелюбов'ю, життя ще не мед — варто згадати недавній страйк залізничників. Але, не маючи багатств, відпущених природою іншим країнам, угорці зуміли з величезною користю поставити собі на службу туристичні приваби країни. І не дивина, що цей рік оголошено в Угорщині роком гастрономії та вина. 97 тисяч гектарів у 22 винобних районах, серед яких Бадачонь, Егер, Токай, шороку постачають до столу майже п'ять мільйонів білих і червоних вин. Над усіма виробниками стоїть Академія вина — пантеон якості й національної честі. Не випадково ж торік понад 26 мільйонів гостей скористалися з гостинності угорців.

Доля була прихильна до Угорщини, обдарувавши її численними джерелами термальних і лікувальних вод. У Хайдусобосло навіть у багатьох приватних будинках є

власні гарячі джерела, волою які наповнюють ванни й опалювальні системи. Сьогодні у 22 містах (у тому числі й у мільйонному Будапешті) і 62 населених пунктах діють джерела, офіційно визнані лікувальними. Я познайомився з 89-річним Бато Тібором, «позаштатним» консультантом директорки готелю «Деліба», який от уже півстоліття прославляє у пресі омолодуючу дію тутешніх теплих вод. Дивлячись на бальйорного, молоджавого колегу по перу, не міг не погодитися з його твердженнями. Провівши в містечку два тижні, я дійшов власного висновку: тутешнє повітря й вода (навіть плюс гастрономії і вино) дають змогу схуднути шнайменше на 0,5 кілограма на добу, полікувати суглоби, обтяжені спортивними перевантаженнями в минулому, вирівняти нервову систему, поліпшити серцевий ритм.

Повірте, нема кращого відпочинку за міжсезоння в Угорщині...

Ігор ЗАСЕДА.

Хайдусобосло — Київ.

Пригода італійця в Росії

ЛЮДИ ПОДІІ

Справді, не мають меж російська гостинність і бажання догодити гостеві. Поки італійський прем'єр Массімо Д'Алемма вів у Москві переговори, один з літаків президента РФ наїхав на його персональний лайнер, що мирно стояв у Внукові. «ДС-9» мало не залишилося без хвоста, і зробили росіяни отримали змогу люб'язно запропонувати італійцеві свій спецлітак! Шоправда, той відмовився — мабуть, не вирізняє елементарний вияв гостинності від браку кваліфікації пілотів.

Революція в насінництві

Ніхто й гадки не мав, що, окрім секретних ядерних програм, Північна Корея має ще й не знані досі сільськогосподарські. А стало це відомо після того, як керівник КНДР товариш Кім Чен Ір привселюдно закликав «сільськогосподарських трудівників країни сіяти більше картоплі та добувати революції у насінництві». Отож поки увесь світ картоплю саджало, північні корейці її вже давно засівають. Чи не революція?

Ти мене повагаєш?

З'ясується, це сумнозвісне «я» запитання вже взято на озброєння НАТО. Альянс, заявив представник держдепартаменту США Джеймс Дубін, введе свої війська до Косова лише за згоди і албанців, і сербів — але якщо від останніх згоди не буде, то їх бомбардуватимуть, доки не одумаються. Тобто почнуть НАТО поважати. Шо ж, принцип непоганий, от лише загроза хронічного алкоголізму турбує: сподівається, що альянсові — знову й знову буде хотітися...

Аргумент за президента

Значного удару по твердженню опозиції по немічності президента Єльцина завдала інформація його прес-секретаря. Він розповів, що під час зустрічі з Клінтоном той запитав: «А де Приймаков?» — на що Борис Михайлович жартома подікався: «А чому ви забули малюм Олбрайт?» — не «Моніку Лесвінську!» Жодних сумнівів: розум у Єльцина ясний, він успішно відігнав держсекретаря США від екс-коханки Клінтона. То які проблеми?

Краще пізно, аніж ніколи

На певні роздуми наштовхує заява помічника американського держсекретаря Мартіна Індіка про те, що США «останніми діями висновку» про необхідність повалення режиму Саддама Хусейна — раніше всі думали, що Вашингтон зробив такий висновок найперший! Але, мабуть, велика любов і повага до іракського лідера заважали Америці об'єктивно оцінити ситуацію... Тепер доводиться надзгодати втрачене й повертати авторитет: ракетно-бомбовими ударами.

СЛЪОЗИ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

(Початок на 1-й стор.).

Тоді ці вчинки пояснювали благородством, патріотизмом та героїзмом наших солдатів. І це — поза сумнівами. Але передусім чи не свідчили вони про те, що рядові «інтернаціоналісти», приречені виконувати військаний обов'язок на чужій землі, усвідомлювали безглуздість своєї участі в афганській війні? Назавжди залишаючи спекотні афганські гори, наші солдати не випадково забирали звідти і надгробні обеліски своїх загиблих товаришів...

Але і тепер про мертвих поборити мів колишнім «афганцям» доводиться піклуватися самим. Скажімо, зміст діяльності Дніпропетровського обласного фонду ветеранів війни в Афганістані, сьогодні зводиться до того, аби не забути поименно нікого з тих, кому випало воювати

на чужині. Як і їхніх матерів та вдів. Ось і нині фонд влаштував виставку фотокарток, зроблених і привезених «звідти» самими «афганцями».

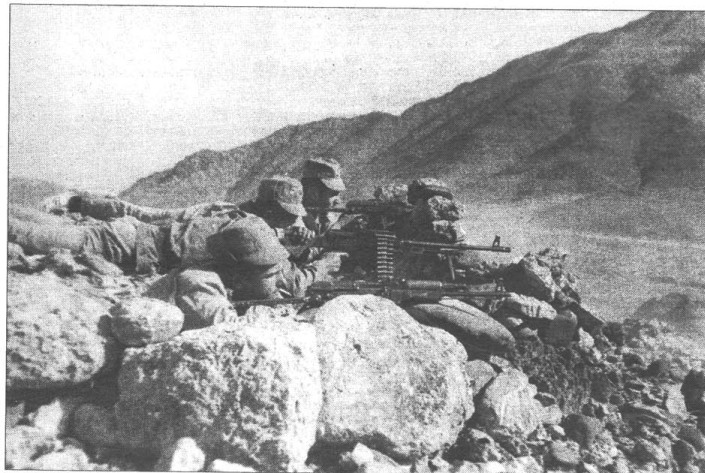
З двох тисяч зібраних «любительських» знімків організатори відбрали для виставки майже чотири сотні. Ми для публікації в газеті — дешифо. Але, переглядаючи фотознімки, згадали про пристрасті, котрі вирували свого часу під час відкриття у Дніпропетровську пам'ятника полеглим «афганцям». Тоді можливовадці міста над усе не хотіли, щоб на пам'ятникові залишилися викарбувані слова Тараса Шевченка.

Але вони залишилися. Ось ці:

*Лягло костями
Людей муштрованих чимало.
А сльоз, а крові? Напоїть
Всіх імператорів би стало
З дітьми і внуками, втопить
В сльозах удів їх. А дівочих,
Провитих тайно серед ночі!
А матерів гарячих сльоз!
А батькових, старих, кровавих,
Не ріки — море розлилось,
Огненне море!*

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

РОЗІГРУЮЧИЙ із серцем зодчого

Баскетбол

Незабаром (24 і 27 лютого) національна збірна України з баскетболу проведе матчі відбіркового турніру чемпіонату Європи-99. Спершу наші баскетболісти поміряються силами з командою Данії на її майданчику. А потім удома прийматимуть збірну Бельгії. Український колектив опинився у складній ситуації. Однак шанси здобути путівку на фінальну частину турніру ще не втрачено. Тому прихильники баскетболу в нашій країні чекають від улюблених переможців гри і максимальної віддачі. Один з тих, на кого покладають найбільші надії, — розігруючий київського клубу ЦСКА-РІКО (лідера чемпіонату України) 24-річний В'ячеслав Євстратенко. За підсумками минулого року журналісти назвали його у складі символічної п'ятірки найкращих баскетболістів України. Але шлях В'ячеслава, дуже своєрідний і скромного молодого чоловіка, у спорті не єстесливий самими трюнами. Траплялися й чорні дні.

Раніше, коли виступали за «Денді-Баскет», завжди уникали контактів із журналістами, вислазили, мов той вул. Чому?

— Я і тепер намагаюся поводитися з представниками преси, мов вул. А якщо серйозно, то терпіти не можу різних нашімшків з боку партнерів після кожного інтерв'ю. Це один момент. Якби тоді був на провідних ролях, то не соромився розмов із журналістами. А потім, окремі журналісти так перевертуть надану інформацію, що волосся дибки стає. І «пробуй тоді виправдатися...»

— Ще кілька років тому Євстратенка називали перспективним гравцем. А самі вірили в себе?

— Якщо відверто — так. Баскетбол люблю дуже. Самовпевненість ніколи не страждала. Завдання, ставлялося до себе критично і вважаю, що багато ще слід зробити для поліпшення майстерності, підвищення класу.

— Тепер ви — один із головних гравців не лише в ЦСКА-РІКО, а й у збірній країни. Однак продовжують, що донедавна нові керівники збірної не бачили Євстратенку у своїй команді. Хо-

ти, переживав дуже. Було образливо і гірко, соромно перед друзями. Але з другого боку, ця ситуація пішла мені на користь: мав місце в основі. А головне, що працював несамовито, прагнув довести всім, що чогось вартий. І, як бачимо, недаремно.

— В'ячеславе, а чому свого часу не потрапили до орбіти головної київської спортивної «реаліті» — футболу?

— Мій старший на чотири роки брат — неабиякий авторитет для мене — захопився баскетболом. Але зрештою професіоналом став не він, а я. Отже, одного прекрасного дня записався до групи випускника інфізікульту В'ячеслава Крочака у ДЮСШ-3, що на лівому березі. Моя ситуація — не з розряду класичних. У юнацьких збірних України не виступав. Лише епізодично грав за команду Києва.

А потім і зовсім вирішив стати... будівельником. Ця професія мені і тепер подобається. Тому вступив до КІБІ. Всі роки вчився на стаціонарі, сумлінно й охоче. В пісмуку отримав диплом інженера-будівельника. До речі, у вузі про баскетбол не забував.

— Там вас помітили селекціонери?

— Тоді в Києві організувала команда «Маккабі». Туди й запросили мене, 17-річного хлопчинку, який фактично ще ніде не грав. Тренувався, виступав за свій новий клуб. Але швидко охолов. Людей було море. Проритися до складу важко. Тож вирішив повністю віддатися навчанню в інституті. Однак так тривало недовго. Одного разу зустрів чудового в минулому гравця «Будівельника» збірної України, а нині відомого арбітра Романа Сергієвича Рихлика. Він поцікавився, чому не з'являюся на тренуван-

нях. І такі вмовив мене повернутися. Потім був турнір першої ліги. Радий, коли зловити путівку до вищого класу. Команда змінювала назви: «Київ-Баскет», «Денді-Баскет». А я в ній грав. Маю срібні нагороди національного чемпіонату.

— Чи є у вашому армійському колективі «дідівщина»?

— Ні. Але, кажуть, що в багатьох гравців-ветеранів ЦСКА-РІКО характер — не мед. Чи важко з ними уживатися?

— Раніше було нескело, коли з багатьма з них виступав ще за «Денді». Тепер все нормально. І до молоді в колективі з боку ветеранів ставлення цілком доброзичливе.

— З вашим нинішнім головним тренером Андрієм Пішковим колись грали певний час у «Київ-Баскет». Чи впливає цей факт на ваші нинішні стосунки?

— Скажу так — з певних причин мені дуже не хотілося б відповісти на це запитання. Втім, коли грали разом, були традиційні стосунки, як між зрілим майстром і молодим гравцем. Довідченіший радив, пояснював. А коли став тренером у тому клубі, то... За найменшої помилки мене одразу відправляли на лавку запасних. Тепер у нас з Андрієм Анатолійовичем нормальні стосунки професіоналів.

— Якій ваш сімейний стан?

— Повтора року тому взяв шлюб. Моя дружина — Марина — має вищу освіту, працює.

— Чи вистачає молодий родині Євстратенків грошей, які заробляєте?

— Залежно від чого. Власної квартири, автомобіля не маємо. Мешкаємо з батьками. Але не будемо.

— То, може, маєте наміри

У В'ячеслава Євстратенка, схоже, добрий настрій

знати «погоня» і знайти собі інший клуб?

— По-перше, я не військовослужбовець. А по-друге, давайте зачекаємо. Адже з ЦСКА-РІКО в мене контракт ще на півроку. Можливо, що кудись поїду.

— А чи змогли б працювати, приміром, виконаробом на будівництві?

— Зиконробів з вулиці не беруть. Це дуже відповідальна і важлива посада. Треба не рік, пропрацювати на виробництві, щоб заслужити такої честі. Щодо мене, то вже казав про свій диплом інженера-будівельника, який чесно заробив. Гадаю, що зміг би успішно працювати. Будівельна справа, повторюю, мене до душі. Про професію обрав свідомо. Імовірно, що після завершення професійної спортивної кар'єри, згодом, скажімо, будинки для жителів.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Календар ігор чемпіонату України з футболу-98/99.

Друге коло

16-й тур. 7 березня, неділя. Металург (Донецьк) — Шахтар (Донецьк), Металург (Запоріжжя) — Ворскла (Полтава), Прикарпаття (Івано-Франківськ) — Зірка (Кіровоград), Крибас (Кривий Ріг) — Дніпро (Дніпропетровськ), Таврія (Сімферополь) — Нива (Тернопіль), СК Миколаїв — Металіст (Харків), Металург (Маріуполь) — Карпати (Львів), ЦСКА (Київ) — Динамо (Київ).

Матчі київських команд перенесено на один із резервних днів на прохання тренерів національної збірної.

17-й тур. 11 березня, четвер. Динамо — Металург М. 13 березня, субота. Зірка — Металург Зп, Дніпро — Прикарпаття, Шахтар — Крибас, Нива — Металург Д, Металіст — Таврія, Карпати — СК Миколаїв, Ворскла — ЦСКА.

18-й тур. 21 березня, неділя. Металург Зп — Дніпро, Прикарпаття — Шахтар, Крибас — Нива, Металург Д — Металіст, Таврія — Карпати, СК Миколаїв — Динамо, Ворскла — Зірка, ЦСКА — Металург М. Матчі за участю команд, що делегували до збірних члени двох та більше гравців, проводяться у резервний день — 13 червня.

19-й тур. 3 квітня, субота. Динамо — Таврія, Шахтар — Металург Зп, Нива — Прикарпаття, Металіст — Крибас, Карпати — Металург Д, Металург М — СК Миколаїв, Зірка — ЦСКА, Дніпро — Ворскла.

20-й тур. 10 квітня, субота. Металург Зп — Нива, Прикарпаття — Металіст, Крибас — Карпати, Таврія — Металург М, Ворскла — Шахтар, Зірка — Дніпро, ЦСКА — СК Миколаїв.

21-й тур. 17 квітня, субота. Динамо — Крибас, Шахтар — Зірка, Металург

Футбол

ліст — Металург Зп, Карпати — Прикарпаття, Металург М — Металург Д, СК Миколаїв — Таврія, Нива — Ворскла, Дніпро — ЦСКА.

22-й тур. 24 квітня, субота. Дніпро — Шахтар, Металург Зп — Карпати, Крибас — Металург М, Металург Д — СК Миколаїв, Ворскла — Металіст, Зірка — Нива, ЦСКА — Таврія.

23-й тур. 2 травня, неділя. Шахтар — ЦСКА, Металург Зп — Динамо, Карпати — Ворскла, Металург М — Прикарпаття, СК Миколаїв — Крибас, Таврія — Металург Д, Металіст — Зірка, Нива — Дніпро.

24-й тур. 9 травня, неділя. Металург Зп — Металург М, Прикарпаття — СК Миколаїв, Ворскла — Таврія, Дніпро — Металіст, ЦСКА — Металург Д, 10 травня, понеділок, Ворскла — Динамо, Шахтар — Нива, Зірка — Карпати.

25-й тур. 14 травня, п'ятниця. Динамо — Зірка, Металіст — Шахтар, СК Миколаїв — Металург Зп, Таврія — Прикарпаття, Металург Д — Крибас, Карпати — Дніпро, Нива — ЦСКА, Металург М — Ворскла.

26-й тур. 18 травня, вівторок. Металург Зп — Таврія, Прикарпаття — Металург Д, ЦСКА — Крибас, Ворскла — СК Миколаїв, Зірка — Металург М, Дніпро — Динамо, Шахтар — Карпати, Нива — Металіст.

27-й тур. 22 травня, субота. Таврія — Ворскла, Карпати — Зірка, Металург М — Дніпро, Шахтар — Динамо, Карпати — Нива, Металіст — ЦСКА, Металург Д — Металург Зп, Крибас — Прикарпаття.

28-й тур. 29 травня, субота. Ворскла — Металург Д, Зірка — Таврія, Дніпро — СК Миколаїв, Шахтар — Металург М, Нива — Динамо, Металіст — Карпати, Металург Зп — Крибас, ЦСКА — Прикарпаття.

Матчі за участю команд, що увійшли до фіналу розіграшу Кубка країни, проводяться у резервний день — 21 червня.

29-й тур. 17 червня, четвер. Крибас — Ворскла, Металург Д — Зірка, Таврія — Дніпро, СК Миколаїв — Шахтар, Металург М — Нива, Динамо — Металіст, Карпати — ЦСКА, Прикарпаття — Металург Зп.

30-й тур. 25 червня, п'ятниця. ЦСКА — Металург Зп, Зірка — Крибас, Дніпро — Металург Д, Шахтар — Таврія, Нива — СК Миколаїв, Металіст — Металург М, Карпати — Динамо, Ворскла — Прикарпаття.

Кубок країни-98/99

28 квітня, середа і 6 травня, четвер. Матчі 1/2 фіналу.

30 травня, неділя. Фінальний матч.

Поединки національної збірної країни

20 березня. Міжнародний товариський матч — Грузія — Україна.

Матч групового турніру відбіркового змагання Євро-2000.

27 березня, субота. Франція — Україна.

31 березня, середа. Україна — Ісландія.

5 червня, субота. Україна — Андорра.

9 червня, середа. Вірменія — Україна.

Калалдзе... розбурхався

Футбол. Як і все хороше, швидко промайнуло дні, проведені київськими динамівцями в Млані. Позачорна український чемпіон зіграв товариський поєдинок проти команди «Монца» (фармклуб «Мілана»). Рахунок відкрив гравець господарів Ренато Греко (20). А на 73-й хвилині Каха Калалдзе ударом зі штрафного встановив рівновагу. Нагадаємо, що і в переможному для киян матчі з «Міланом» (2:1) надерздили вирішальний гол на останній хвилині забив грузинський «елетіонер».

Проти «Монци» динамівці грали в такому складі: Керзенозов, Кірххін (Лужині), Єзерський, Головок (Вашук), Федоров (Хайцевич), Радченко, Коновалов (Белькевич), Михайленко (Калалдзе), Косовський, Герасименко (Шевченко), Карлаш (Рєбов). Вашук замінив Головока ще в першому таймі. Решта заміни відбулися у другій половині зустрічі.

Валерій Лобановський вважає, що після виступу в Італії його підопічні виийшли на рівень 70—80 відсотків готовності. А щоб підвищити кондиції ще, динамівці знову збираються в дорогу. Тепер вони з чудовим настроєм вирушають до Ізраїлю, де проведуть завершальний етап підготовки до другого кола чемпіонату (його календар — до вашої уваги на цій сторінці), і зокрема до чвертьфінальних матчів Ліги чемпіонів проти мадридського «Реала».

«Сокіл»

знає втрат

Хокей. Чемпіонат СЕХЛ. Київський «Сокіл» чергові матчі провів на виїзді проти «Поліміра» з Новопольща. У першому поєдинку кияни поступилися — 2:4 (шахи) і в другому — Крикуненко (і Сінков), а в другому — нічия — 3:3 (Зіневич, Сінков, Харченко).

«Німан» (Гродно) — «Тівалі» (Мінськ) — 6:3 і 3:3.

«Німан» — 19 очок, «Сокіл» — 16 (гра в запасі), «Полімір» — 15, «Тівалі» — 6, «Беркут-ППО» — 5.

Матч київських клубів «Сокіл» і «Беркут-ППО» ви зможете спостерігати 18 лютого в Паладі спорту. Початок — о 18.00. Вхід безплатний.

Триває четвертий етап неофіційного чемпіонату Європи — «Шведські хокейні ігри». Швеція — Росія — 3:1, США — Фінляндія — 3:2. Попереду Швеція — 15 очок.

Як знаходити кращик

Що винен — оддати повинен

Енергозбереження

Ще до кінця нинішнього року у кишенях харків'ян з'являться «електронні гроші» розрахунку за комунальні послуги. Автор незвичайного проекту впевнений, що нова система змусить споживача більш відповідально ставитися до оплати за використані енергоносії.

Українське житлово-комунальне господарство Харківської облдержадміністрації спільно з відповідними службами Харківського міськвиконкому і східно-український енергетичний банк «Мегабанк» за підтримки комунальних підприємств регіону створюють у Харкові оригінальну систему розрахунку за використані населенням енергоносії, відому в місті як «Єдиний розрахунковий центр» (ЄРЦ). Ідея не нова. І її сучасні харківські розробники далеко від думки, що одного чудового дня в наших оселях зразу все стане на свої місця: гаряча вода в крані буде гарячою; батареї водяного опалення почнуть обігрівати помешкання, а не ізбирати в ньому промерзалими трубами останні залишки тепла, а всі ми почнемо акуратно і бережливо ставитися до дарів матінки-природи і наголошувати — часно за них платити. Проте те, що Єдиний розрахунковий центр нормалізує, приведе до якогось певного порядку вкрай занедбані справи у комунальному господарстві міста — не виключає сумніви навіть у найбільш запозитих опонентів цього нововведення. До того ж проста і прозорість запропонованої схеми розрахунку за послугами енергетиків наразі дадуть змогу й нам, споживачам, зрозуміти в найте складному питанні наш час: кому, скільки і за що ми винні? А хто і за що винен нам?

Завдання центру абсолютно

гуманні: полегшити наше життя

Власне кажучи, Харківський ЄРЦ уже реально існує у дії. У центрі міста, як і належить центральному контролю, йому надано відповідне приміщення, в якому закінчується ремонт, що відповідає його статусу. Призначено його начальником — чарівну Галину Сергіївну. Заповнено й решту вакансій. Створено відповідну мережу приймання та передачі інформації, оформлення платежів та проведення банківських розрахунків з усіма підприємствами та організаціями, зайнятими в цій програмі. Наприклад, робочі місця в центральному офісі оснащені комп'ютерною технікою так, що, проходячи повз, мимоволі ловиш себе на думці: якби треба було зафіксувати кожне «апхчи» у кожній окремо взятій квартирі, то й з цим завданням спеціалісти центру справилися б успішно. Втім, це лише жартівлива гіпербола. Ніхких надмірностей, ніхких не потрібних електронних цапцок, а тим більше шпигунських штучок стеження за нашими будинками, тут, зрозуміло, немає. Завдання центру цю цивільні і абсолютно гуманні: полегшити наші власні стосунки з постачальниками води, тепла, газу, електроенергії, а також з незмінними господарями нашого життя — горезвісними жехами, які досі були неспівпадінні ходним реформам.

Усе нове — добре забуте старе

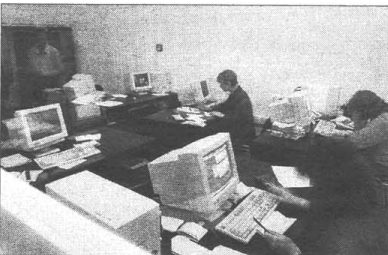
Нааявно до останнього часу в Харкові (і діюча дотепер практично в решті міст України) система оплати за комунальні послуги та енергоносії, розповідає голова правління «Мегабанку» Віктор Суботін, мала низку істотних недоліків. Та найбільше населення не влаштувало й дратувало те, що щоразу доводилося заповнювати папку різноманітних квитанцій, завжди в них плутатися і, як правило, постійно робити помилки під час розрахунків з різноманітними відомствами, не підозрюючи і не знаючи при цьому про свої прагнучі й зборгованості. Обговорюючи не раз із керівниками міста, області, комунальних підприємств що та багато інших проблем, пов'язаних з неплатежами, «розчиненням» і «незаконним» «прокручуванням» грошових засобів, ми спробували їх вирішити і, здається, вирішили, не винаходячи велосипеда, а лише уніфікували, адаптували до нового українського законодавства той порядок і ті правила розрахунку за єдиною квитанцією, які існували ще за часів Радянського Союзу. Правда, значно змінивши саму систему обліку й оплати, її інформаційного забезпечення, розробивши для цього спеціальну комп'ютерну програму і так звані електронні гроші, якими харків'яни розраховуватимуться за комунальні послуги вже цього року...

Керівник «Мегабанку» ознайомив нашого кореспондента зі всіма подробицями цього фінансового механізму і відповів на досить каверні запитання, щоб у преси не склалося враження, що тут зводиться якась чергова піраміда. Тому назву лише деякі основні його особливості.

Кожний квартирнаймач може отримати вичерпну інформацію про свої проблеми з оплати енергоносіїв

Отже, ЄРЦ Харкова, з одного боку, — універсальна інформаційна база, що акумулює всі дані, пов'язані з виробництвом, постачанням, споживанням енергоносіїв і оплатою за них кожним окремо взятим квартирнаймачем. А з другого — своєрідна міжбанківська установа, що приймає від населення єдину квитанцію й оплату за використані енергоресурси і перерозподіляє фінансові засоби підприємствам, на адресу яких вони надійшли. Звичайно, це досить спрощене уявлення про проходження фінансових потоків. Але основний принцип роботи центру саме такий. Відтепер кожен квартирнаймач у будь-який момент може отримати вичерпну інформацію про його взаємостосунки з комунальниками. Так само, як підприємства комунальної галузі й енергетики — навести довідки: хто, скільки й кому заборгував і заплатив та де ці гроші. Тому, якщо до створення ЄРЦ населення, комунальники та енергетики, працівники жеків «гнали в свої ігри» ніби втему, то з його появою ситуація на цьому ринку стала настільки прозорою, що говорило про можливість появи якихось нових хитромудрих комбінацій, гадаю, навіть немає сенсу.

Це не чергова фінансова піраміда, а прозора система, у якій все очевидно

Директор Єдиного розрахункового центру Галина ХОТІНА вважає, що основна робота зі створення цієї структури майже завершена. «Мегабанк» вклав у цю справу близько мільйона ще не зніщених гривень. Проте це може бути лише половина тих коштів, які будуть потрібні для його остаточного завершення.

На першому етапі, розповідає Галина Сергіївна, всі харків'яни отримають бланки так званої єдиної розрахункової квитанції, яка набагато спростить оформлення платіжного доручення. Та вже найближчим часом ЄРЦ має намір оснастити всі традиційні пункти приймання від населення комунальних платежів комп'ютерною та іншою оргтехнікою. У такому разі ніякої квитанції заповнювати не доведеться. Досить буде назвати своє ім'я, адресу чи ідентифікаційний код, щоб у лічені секунди отримати ясну картину, наскільки ви розрахувалися за ваш комфорт і затишок, яка субсидія вам належить тощо. Заборгованість можна погасити і зразу, і частково. При цьому квартирнаймач вибирає сам, за що йому в першу чергу платити. Розраховуючись, клієнт отримує на руки чеки. Коли будуть введені магнітні картки, стосунки «квартирнаймач—ЄРЦ» ще більше спростяться.

Поширена думка «платили б усі, якби було чим» не завжди відповідає істині

Думка, що сплачувати дедалі зростаючі суми за наймане житло та комунальні послуги населення вже не в змозі, як показує практика, не завжди відповідає істині. Не платять, як правило, ті, кого віднести до незможних якось не зовсім зручно. Але це не значить, що ЄРЦ внілошує якісь таємні плани про те, як знайти управу на злісних неплатників за комунальні послуги. У нього зовсім інші завдання. Втім, керівництво центру та місцева влада гарантують, що це нововведення ніяк не змінить тарифної плати. Вона не збільшиться й ні на копійку. Всі витрати щодо впровадження системи оплати банк бере на себе. А у відповідь на запитання скептиків і недовірливих громадян: «У чому ж тоді вигода від цього руйнівного жесту навіть для такої організації, як банк?» — банкіри радять зазирнути в найпростіший посібник з економіки, щоб ознайомитися з азами банківської науки.

Водночас спеціалісти в галузі психології небезпід-

Єдиний розрахунковий центр нормалізує, приведе до якогось певного порядку вкрай занедбані справи у комунальному господарстві міста

ставно вважають, що чітко визначена інформація про боргові зобов'язання, а тим паче регулярне нагадування про їх існування, добре впливає на прийняття позитивного рішення і, врешті-решт, підштовхує боржника до їх погашення.

Треба сказати, що в кількох невеликих містах України подібні схеми розрахунків виправдали значно раніше, і вони показали свою перевагу. Харківська розробка відрізняється тільки більш досконалим «інструментарієм» і значними масштабами застосування.

«Електронні гроші» — не розкіш, а засіб зручності і бережливості

Якщо перший етап цього неординарного комунального експерименту в Харкові закінчиться успішно — а в іншому результаті ніхто з його натхненників не сумнівається — то вже до кінця року харків'яни почнуть обзаводитися так званими електронними грошима у вигляді магнітних карток, призначених винятково для оплати комунальних послуг. Розробку цієї системи платежів завершено повністю. Випробування на спеціальних стендах у Національному банку підтвердили її надійність. Якщо вона витримає перевірку й часом, то наблизить нас ще на один крок до цивілізованого світу, який уже не мислить себе без зручної пластикової картки. Правда, це зручність було б мати ще картку з грошима, а не з жалюгідними копілками, призначеними до того ж для погашення боргів.

Єдиний розрахунковий центр — це надовго, якщо не назавжди

— Я думаю, що система Єдиного розрахункового центру, — коментує перші результати його роботи начальник управління

житлово-комунального господарства Харківської облдержадміністрації Олександр НЕПОМНЯШИЙ, — дасть змогу не лише систематизувати надходження коштів, ефективно перерозподіляти їх відповідно до укладених договорів, а й аналізувати ситуацію, що складається на той чи інший момент у комунальному господарстві регіону. Наприклад, мені як керівникові житлово-комунального господарства області буде видно, куди йдуть фінансові потоки, наскільки доцільно витрачаються отримані кошти, які підприємства галузі, керівники працюють ділово, а які прикриває свою бездіяльність лише розмовами про всілякі труднощі. Та головне, що ЄРЦ дасть змогу нам перейти від друкарських машинок та калькуляторів до системного підходу та аналізу економічної ситуації в галузі.

У майбутньому на базі цього центру працюватимуть відділи субсидій. Пенсійний фонд, інші організації, що дасть змогу комплексно вирішити завдання з поліпшення платіжної дисципліни та обслуговування громадян. Прийшовши в одне місце, квартирнаймач зможе отримати відповідь на всі запитання, оформити субсидію, тут-таки зробити оплату за надані послуги тощо. В цілому людині не треба буде йдти всім тімем, митарствувати в примітивних чергах, а можна буде вирішити зразу з одним клерком усі свої проблеми.

На мій погляд, становлення центру відбувається успішно. Це перспективна, доцільна, а основне — взаємовигідна, програма як для виробника, так і для споживача.

Микола КОСІЙ,
фото Микола КОВАЛЬЧУК

Відкриті акціонерне товариство «Молзавод Нікопольський»

повідомляє своїх акціонерів, що треті загальні збори відбудуться 6 квітня 1999 р. о 14.00 за адресою: м. Нікополь, вул. Івана Богуна, 6.

Рестрація учасників зборів з 8-ї години.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту загального збору акціонерів.
2. Звіт голови правління за підсумками роботи ВАТ «Молзавод Нікопольський» за 1998 р.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Затвердження змін та доповнень до статуту товариства.
5. Різне.

При собі мати паспорт або інший документ, що посвідчує особу, для представників акціонерів — відповідні довіреності, для представників неповнолітніх — документи, що підтверджують батьківство чи опікуновство.

Телефони для довідок: (8-056-62) 2-24-00, 2-50-38, 2-22-61.

До уваги акціонерів ВАТ «Хмельницькзалізобетон»!

Повідомляю, що загальні збори акціонерів відбудуться 30 березня 1999 року об 11-й годині у приміщенні клубу товариства за адресою: м. Хмельницький, вулиця Індустріальна, 31.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління товариства про підсумки роботи ВАТ за 1998 рік та перспективи діяльності на 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту та балансу за 1998 рік.
4. Внесення змін до статуту товариства згідно з Законом України «Про господарські товариства».
5. Створення дочірніх підприємств та затвердження положень про дочірні підприємства.

Рестрація учасників зборів проводиться з 10-ї до 11-ї години. Для рестрації учасників зборів треба мати: документ, що посвідчує особу; документ на право участі в зборах (для представників акціонерів).

Довідки за телефонами: (038-22) 6-43-33, 6-49-72, факс 6-03-64, 6-05-40.

ВАТ «Межевський сирзавод»

повідомляє про проведення загальних зборів, які відбудуться 31 березня 1999 р. за адресою: 323300, смт. Межева, Дніпропетровська обл., вул. Лісна, 1.

Порядок денний:

1. Звіт правління.
2. Звіт спостережної ради.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Затвердження результатів діяльності ВАТ за 1998 рік.
5. Затвердження нової редакції статуту ВАТ.
6. Затвердження внутрішніх документів.
7. Створення ЗАТ.
8. Затвердження договору з рестроутримувачем.

Правління ВАТ.

Рестрація учасників зборів з 9.00 до 10.00. Для участі у зборах необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу.

Телефон для довідок 93-1-74.

До уваги акціонерів ВАТ «Золочівський цукровий завод»

Чергові збори ВАТ «Золочівський цукровий завод» відбудуться о 13.00 31 березня 1999 р. за адресою: Львівська обл., Золочівський р-н, с. Ясенівці, вул. Заводська, 1.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік та напрямки діяльності на 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 1998 рік.
3. Затвердження звітів та висновків ревізійної комісії.
4. Різне.

Телефон для довідок: (03265) 4-33-90.

Арбітражний суд Дніпропетровської області порушив справу № Б14-172 про банкрутство ТОВ «Еконтес» (320112, м. Дніпропетровськ, вул. Космонавта Волкова, 11/5. Р/р 26005001310100 в ЛОД АПББ «Аваль» м. Дніпропетровська, МФО 305653, ОКПО 21854887).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 8/285/Б про банкрутство селянської спілки «Ква». Юридична адреса: Хмельницька область, Старосинявський район, смт Стара Синява; р/р 26000200027001 у Старосинявському відділенні Агропромбанку «Україна», МФО 315267, код 03282995.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймають у місячний термін з дня публікації оголошення.

Вниманию акционеров ОАО «Одессамолоко»

Общее собрание акционеров ОАО Одессамолоко состоится 31 марта 1999 года по адресу:

Одесская область, Болград, ул. Инзовская, Дом офицеров. Начало собрания в 11.00, регистрация с 9.00.

При себе иметь документ, удостоверяющий личность.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности АО за 1998 год. О задачах на 1999 год. Отчет ревизионной комиссии о результатах проверки хозяйственной деятельности АО и дочерних предприятий за 1998 год. Отчет наблюдательного совета.
2. Утверждение годового отчета и баланса АО. Утверждение балансов дочерних предприятий. Утверждение размеров начисления фондов за 1998 год и распределение прибыли и дивидендов за 1998 год.
3. Утверждение новой редакции устава АО (с учетом внесенных изменений и дополнений) и внутренних нормативных документов.
4. Прекращение деятельности убыточных дочерних предприятий и структурных подразделений.
5. Отзыв из состава правления и ревизионной комиссии в связи с увольнением работников и избрание новых членов правления АО, ревизионной комиссии.
6. О реорганизации ОАО «Одессамолоко» — дочернего предприятия Одесского гормолзавода № 1.

С новой редакцией устава и другими документами акционеры могут ознакомиться по адресу: г. Одесса, пр. Маршала Жукова, 4, ОАО «Одессамолоко», 4-й этаж, кабинет № 59; акционеры, проживающие в районе, — на дочерних предприятиях АО.

Правление ОАО «Одессамолоко».

Правління ВАТ «Малинська паперова фабрика»

повідомляє про скликання загальних зборів акціонерів товариства, які відбудуться 2 квітня 1999 року о 10-й годині в приміщенні Будинку культури ВАТ «МПФ» за адресою: м. Малин, Житомирської області, вул. Гамарника, 11. Рестрація учасників з 8-ї до 10-ї години.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки діяльності товариства за 1998 рік та визначення основних напрямів розвитку в 1999 році.
 2. Звіт та висновки ревізійної комісії за 1998 рік.
 3. Затвердження річних результатів діяльності товариства, звіту та висновків ревізійної комісії.
 4. Про розподіл прибутку за 1998 рік та затвердження плану розподілу прибутку на 1999 рік.
 5. Зміни до складу спостережної ради.
- Для участі у зборах необхідно мати:
- для акціонера — документ, що посвідчує особу (паспорт);
 - для представника акціонера — довіреність і документ, що посвідчує особу.

Телефон для довідок: (04133) 5-43-79.

Відкриті акціонерне товариство «Криворізький центральний рудоремонтний завод»

повідомляє фізичних та юридичних осіб України, які придбали акції товариства, що загальні збори акціонерів відбудуться 27 березня 1999 року об 11-й годині за адресою: м. Кривий Ріг, вул. Заводська, 1.

Рестрація учасників зборів з 9 години до 10 години 45 хвилин 27 березня 1999 р.

Порядок денний:

1. Звіт правління про роботу товариства за 1998 рік.
 2. Звіт ревізійної комісії ВАТ «КРЗ» про роботу товариства в 1998 р.
 3. Основні напрями розвитку КРЗу в 1999 р.
 4. Розподіл прибутку за результатами роботи за 1998 р.
 5. Внесення доповнень та змін до статуту ВАТ «КРЗ».
 6. Вибори складу керівних органів ВАТ «КРЗ».
- Акціонерам, які придбуть на збори, необхідно мати при собі документи, що посвідчують особу, та сертифікат акцій (виписки з реєстру, тимчасові посвідчення).

Довідки за адресою: 324057, м. Кривий Ріг, вул. Заводська, 1. Тел.: (0564) 66-74-14, 66-74-70.

Правління.

Правління ВАТ «Укрволгатексервіс»

повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів. Збори відбудуться 2 квітня 1999 року о 10-й годині у приміщенні ВАТ «Укрволгатексервіс» за адресою: 256311, Київська область, Бориспільський район, смт Проліски, вул. Броварська, 4.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки діяльності товариства в 1998 році та основні напрями діяльності на 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річного бухгалтерського балансу, звіту та розподілу прибутку за 1998 рік.
4. Перевибори у складі правління та ревізійної комісії.
5. Внесення змін до статуту товариства і положення про спостережну раду товариства.
6. Вибори члена спостережної ради.
7. Додатковий випис акцій і затвердження нового розміру статутного фонду.
8. Прийняття нової редакції статуту ВАТ.

Збільшення статутного фонду товариства проводиться з метою інвестування виробництва. Спосіб збільшення статутного фонду є додатковий випуск простих іменних акцій товариства в кількості 6 500 000 (шість мільйонів п'ятсот тисяч) штук.

Проект змін до статуту товариства:

Стаття 8. Статутний фонд.
Пункт 8.1. Статутний фонд становить 6 529 597 (шість мільйонів п'ятсот двадцять дев'ять тисяч п'ятсот дев'яносто сім) грн. 75 коп.

Пункт 8.2. Статутний фонд, поділений на 50 227 675 (п'ятдесят мільйонів двісті двадцять сім тисяч шістсот сімдесят п'ять) простих іменних акцій номінальною вартістю 13 копійок.

Рестрація акціонерів та їх представників буде проводитися в приміщенні ВАТ з 8.00 до 16.30 01.04.1999 року та з 8.00 до 9.45 02.04.1999 року на підставі посвідчення особи і довіреності для представників акціонерів.

Довідки за тел. (044) 560-93-56.

Правління ВАТ «Укрволгатексервіс».

До відома акціонерів ВАТ «Лохвицьке АТП-15342»

Шановні акціонери!

Правління ВАТ «Лохвицьке АТП-15342» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 2 квітня 1999 р. о 10.00 за адресою: м. Лохвиця, вул. Перемоги, 79.

Початок рестрації о 9.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати роботи ВАТ «Лохвицьке АТП-15342» за 1998 р.
2. Звіт спостережної ради.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Обговорення та затвердження звітів.
5. Інші питання.

Правління ВАТ «Лохвицьке АТП-15342».

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бул. Пушкіна, 34) возбудив дело № 18/156 о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Ремобуль» (340016, Донецьк, ул. Пролетария, 3). Банковские реквизиты должника: р/с 26003198003281 в Донецком КБ «Инкомбанк» Украина, МФО 335593, код ОКПО 13497090.

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца после опубликования объявления.

Арбитражный суд Запорожской области (Запорожье, ул. Шаумяна, 4) возбудил дело № 5/3/263 от 2.03.98 г. о банкротстве полного коммерческого производственного общества «Шанс» (Запорожская обл., Гуляй Поле, ул. Шевченко, 15; р/с 644507 в АКБ «Украина» в Гуляй Поле, МФО 313106, код 22185598).

Просим кредиторов обращаться в Арбитражный суд Запорожской области.

Дочірнє підприємство «Пенмак Консалтинг Юкрейн» є правонаступником підприємства з іноземною інвестицією «Пенмак Консалтинг Юкрейн», зареєстроване Радянською РДА м. Києва 08.10.1996 р.

Правління ВАТ «Еко-Дніпро»

оголошує про проведення загальних зборів товариства, які відбудуться 2 квітня 1999 року о 17-й годині за адресою: м. Кременчук, бульвар Пушкіна, 3, корпус 5.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 1998 рік.
3. Звіт спостережної ради за 1998 рік.
4. Різне.

Довідки за телефоном 2-10-14.

АО «Одесский мясокомбинат»

приймає от о/х підприємств

крупный рогатый скот

Тел.: 23-42-52, 23-05-33.

Арбітражний суд Харківської області (310022, м. Харків, пл. Свободи, 5, 8-й під'їзд) порушив справу № Б-10785/7-72 про банкрутство КСП «Перемога» (312255, с. Лемішнене Золочівського району Харківської обл., код 22695422, р/р 26005200622001 в Золочівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 351146, код 093511469).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Астрологічний прогноз на 15-21 лютого

ОВЕН. Щоб досягти успіху, вам потрібно діяти через посередника або свого представника. У середу і четвер ви серйозно і болісно сприймете конфлікт із сторонньою людиною або далеким родичем. Під впливом емоцій ризикнете зробити те, чого раніше не зробили б.

ТЕЛЕЦЬ. Саме тепер ваші ділові стосунки набувають реального продовження. Бажаючи з другої половини вітворка закріпити спільну працю практичними результатами. Щоб не бути в програті, домагайтеся конкретності й офіційності у стосунках.

БЛИЗНЮКИ. Ви обов'язково досянете мети, якщо активно використовуватимете обставини, запропоновані умови і прийняті правила. Чудовий тиждень для комерційної, будівельної, юридичної діяльності.

РАК. З вітворка чи середі конкретно визначаться ваші стосунки з оточенням партнера, цілі і маршрути далеких поїздок, активізуються зустрічі з людиною, яка вам не байдужа. Любовна проблема розв'яжеться завдяки одній-двома поїздкам і рішучим крокам.

ЛЕВ. Вам потрібно будувати і усувати несправне водночас. Цього тижня хтось з чоловіків буде постійно вдома і зможе вирішити багато господарських справ, добре було б почати (або завершити) переобладнання житла, ремонт квартири або машини.

ДІВА. Починаючи з вітворка, можете чудово використовувати особисті й родинні зв'язки, навіть знайомих ваших сусідів і приятелів. Можете укласти вигідний союз.

ТЕРЕЗИ. Лише у боротьбі або в праці посправжньому вілчуть свої сили й майстерність. Ваш прибуток або готівка напряму залежатимуть від особистої зацікавленості, підприємливості й кількості зайнятих людей.

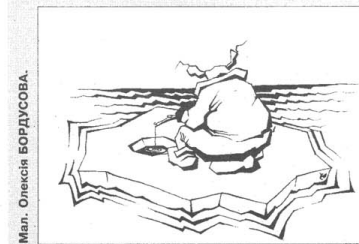
СКОРПІОН. Щоб досягти бажаного, не треба силити на місяці. Остерігайтеся хороших результатів, якщо ваша діяльність або нинішні заняття пов'язані з людьми, поїздками і засобами зв'язку. У середу та четвер не перебільшуйте свої сили і бажання.

СТРІЛЕЦЬ. Це тиждень, коли треба боротися за справедливості, усувати незгоди. З цього часу якась справа ввійде в завершальну стадію. Ваші цілі зміняться та конкретизуються через появу в домі сторонньої людини.

КОЗЕРІГ. Можете розраховувати на успіх у комерційній та менеджерській діяльності. Відносини з держустановами, колективами і владою набувають конкретної форми і в результаті залезатимуть від вашої активності та наполегливості.

ВОДОЛІЙ. Ваша робота складатиметься з частих поїздок, контактів. Використайте свої зв'язки і майстерність, знання та досвід інших людей, тоді важливі справи вирішуватимуться конкретно, ефективно і з вигодою. Не лінійтеся — ви можете досягти високого результату.

РИБИ. Цього тижня ваш девіз: «Тут і тепер». Не зволікаючи, розпочинайте будь-яку справу, пропустіть понеділку і ранок вівторка. Вам треба не так планувати, як реалізувати далеку поїздку. Починайте її у середу чи четвер.

Мал. Олексія ВОРДУСОВА

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПІСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописи не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Фото з конверта

А сніг іде... Іде... Іде...
Сумну мелодію пряде.
Вже пнеться сутінь у вікно...
Вже так було колись, давно...
Стояв я так біля вікна.
Десь ти була. І теж одна.
І падала, неначе сніг,
Душа моя тобі до нів.

Василь ГУСТІ.

Ужгород.

Фото Вадима ЛІСНОГО.

Київ.

Як сьогодні вмиватися?

Сашко гукає до матері з ванної кімнати:
— Мамо, мамо! А яку я сьогодні сорочку одягати му — з довгими рукавами чи з короткими?
— А чого ти питаєш?
— Бо не знаю, доки мити руки.

Микола ПРОЦЕНКО.

Жалки
Черняхівського району
Житомирської області.

Кросворд

По горизонталі: 5. Російський живописець, знайомий Т. Шевченку, за чітким малюнком виконав 17 портретів до альбому «Мальовниця України». 7. «Старшина древоделей» у Київській Русі, на замовлення Ярослава Мудрого збудував у Вишгороді церкву за традиціями дохристиянських часів. 9. Птах на російському гербі, запозичений з Візантії. 10. Відомий український скульптор, учень Родена, співавтор пам'ятника А. Рішкєвичу у Львові. 11. Персонаж норвезьких еп. 12. Угорський композитор. 14. Великий метелик з пістривим забарвленням. 16. Популярний напій. 17. Богиня родючості, материнства і кохання у фінікійських міфах. 18. Озеро у США та Канаді. 19. Гора в Закарпатті. 21. Роман О. Гончара. 23. У грецьких міфах — мати прекрасної Слени. 24. Шаполка з м'якої матерії, яка щільно прилягає до голови. 25. Візантійський словник, що містить біографічні нотатки, афоризми стародавніх авторів тощо. 26. Біблійний персонаж, який не вірив у воскресіння Христа. 28. Визначний діяч у кайській галузі. 30. Спортинна споруда. 31. Гол. забитий у власні ворота. 32. Французький історик, який писав про Україну.

По вертикалі: 1. Скifyський цар, якого країни вбили за поклоніння

чужим богам. 2. Телевезійна пісня. 3. Невеликий північний птах. 4. Мати Діви Марії. 5. Стародавня назва столиці Болгарії. 6. Дружина Остапа Вишні, знімалася у фільмах «Лісова пісня» та «Поєма про море». 7. Режисер фільму «Лу до тебе». 8. Автор роману «Мати». 13. Птах-тотем у естонців. 14. Місто на Сумщині. 15. Галерея з прикметними скульптурними. 16. Відхилення в будівлі чи у справі. 19. Римський юнак-герой; спалив собі руку, не застогнавши перед ворогами. 20. Чин у військово-морському флоті. 21. Циклоп в «Одіссей». 22. Іспанський композитор, автор опери «Мазепа». 27. Мотив плем'я наших предків. 28. Водяна рослина із круглим безлистим стеблом. 29. Мис, крайня північна точка Австралії. 30. Літературний батько Тома Соїєра.

Відповіді до кросворда, надрукованого 6 лютого

По горизонталі: 1. Чебрик. 4. Пестик. 9. Стратосфера. 10. Нота. 12. Тини. 14. Леонтович. 16. Ватсон. 17. Чистка. 18. Бригада. 19. Деражня. 20. Руденко. 22. Алмейда. 23. Івайло. 25.

Народний календар

Лютий зиму на ніч замикає, а березень весну в гості припрошує

14 лютого — Трохима. Якщо цього дня вітряно, то літо буде мокрим.

15 лютого — Стрітєння, Громниці, Зимобор. Вважається, що на Стрітєння зустрічається зима з літом. Зимобор з відлігою — на ранню і теплу весну, зі снігом — на дошуву й тривалу, а коли хута — весна буде пізня й холодна; якщо в цей день не видно сонця, чекай суворих морозів.

17 лютого — Миколи. Лютневий Микола і голодний, і холодний.

Прикмети лютого

- ✓ Якщо сорока заховалася під дах, а снігур заспівав — бути хуртовині.
- ✓ Гуси ховають дзьоби під крило чи стоять на одній нозі — на холод.
- ✓ Ясний місяць — до холоднечі, а круторогий — на мороз.
- ✓ Придивіться до візерунків на шибі: якщо їх пагон спрямовані вгору — морози триватимуть, а коли вниз — будуть відлізати.
- ✓ Грім наповесні на голе дерево — погано вродять зернові.

Це цікаво!

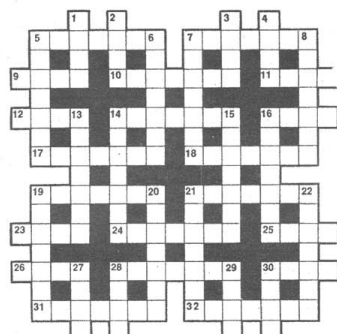
Цілюща кремнієва вода

На Тернопільщині поблизу містечка Кременя є озеро, дно якого встелене різнобарвним цілющим кременем. Купаючись тут шолита оздоровлюється тисячі хворих людей. Кремній — потужну масу позитивних іонів, які легко переходять у воду. П'ять грамів цього дивовижного каменя можуть активізувати 40-50 тонн води. Вживаючи кремнієву воду в їжу, люди позбавляються безліч хвороб. Переконаєтесь в цьому на собі. Через три місяці з початку вживання кремнієвої води я побудував харчові алергії. Майте тільки на увазі, що хвороба відступає не відразу потрібен час, але зміни ви помітите неодмінно.

Слід робити так: три шматочки кременю, ошпаривши окропом, покладіть у чисто вимитий емальований, скляний чи глиняний посуд, залити холодною кип'яченою водою, накрийте марлею і поставте так, щоб не падало сонце. Хлоровану воду через 10, а джерельну — через 5-7 днів вживати по одній склянці натщесерце і ввечері перед їдою.

Василь ВІТІНСЬКИЙ.

Цескинівка
Ямпільського району
Вінницької області.

Скорик. 27. Остапенко. 28. Арик. 30. Анді. 31. Іконографія. 32. Ангора. 33. Янзюн.

По вертикалі: 1. Чуднів. 2. Роса. 3. «Кармен». 4. Претич. 5. Скат. 6. Квінт. 7. Станіна. 8. Асколь. 11. Татарбунари. 13. Матеналаран. 14. Лонгфелло. 15. Чикаленко. 21. Органон. 22. Алгебра. 23. «Ванна». 24. «Основа». 25. «Скіфія». 26. Крилан. 29. Кіно. 30. Яакс.

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України:
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
вдділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@galos.relco.com